

60.008/x

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 358-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.



m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. január 21.

bb 1. tájékoztatás a középiskolai jelentkezésekről -
iskoláztatási menetrend

1 vt/um zs cz

1972. január 21.

az iskoláztatási munkáról tájékoztatták a művelődésügyi minisztériumban az mti munkatársát, elmondták, hogy a következő időszakban a szülőket és a diákokat minden iskolában tájékoztatják a továbbtanulás lehetőségeiről, egyidejűleg a pedagógusok tanácsokat, utmutatásokat adnak a helyes pályaválasztáshoz. ennek érdekében az osztályfőnökök szülői értekezletet hívnak össze, de - szükség esetén - a szülőkkel egyénileg is elbeszélgetnek.

a továbbtanulni szándékozó fiatalok a jelentkezési lapon két iskolát tüntethetnek fel, függetlenül azok típusától. akik gimnáziumi szakosított tantervű osztályba kérik felvételüket, a választott szaktárgyak megjelölésén kívül azt is írják be, hogy kedvezőtlen döntés esetén kérik-e felvételüket általános tantervű osztályba. fontos, hogy a szakmai képzést nyújtó iskolákba jelentkezők a tanintézet címén kívül a választott szakmát, illetve szakot is tüntessék fel.

/folyt.köv./

bb 1. /tájékoztatás a középiskolai ... folyt./um

a gimnáziumok elsősorban a körzetükhöz tartozó fiatalokat veszik fel szakosított tantervű osztályokba azonban körzethatárra való tekintet nélkül lehet jelentkezni. azokban a gimnáziumokban, ahol kétszeres vagy annál nagyobb a túljelentkezés, valamennyi tanulóval tájékoztató jellegű beszélgetéseket folytatnak. ez azonban nem azonos a felvételi vizsgával, a beszélgetés résztvevőitől tehát nem követelik meg vizsga jellegű feladatok megoldását.

a tanulók felvételéről az igazgatók döntenek. elsősorban az általános iskolák véleményét, továbbá a felvételi beszélgetések, illetve felvételi vizsgák, valamint a szakmai alkalmassági vizsgálatok tapasztalatait veszik figyelembe. nagy súllyal esik latba az osztályfőnök által készített alapos, gondos jellemzés, hiszen tulajdonképpen ebből derül ki a tanuló speciális érdeklődése, képességének, fejlődésének iránya, rátermettsége.

az iskoláztatási munka „menetrendje”, a következőképpen alakul: az általános iskolákból a jelentkezési lapokat február 20-ig továbbítják a középiskolákba, a szakmunkásképző iskolákba, valamint a gép-és gyorsíró iskolákba. a felvételi beszélgetéseket április 15-ig bonyolítják le. a szakközépiskolákba pályázó fiatalok felvételének elbírálását egészségi, szakmai alkalmassági vizsga előzi meg. a gimnáziumok szakosított tantervű osztályaiba, illetőleg szakközépiskolába első helyen jelentkezett, de oda fel nem vett diákok lapját április 25-ig küldik el a második helyen megjelölt iskolához. a gimnáziumokba, valamint a gyors-és gépíró iskolákba fel nem vett tanulók jelentkezési lapját május 8-ig /a fővárosban május 15-ig/ juttatják el a második helyen megjelölt tanintézetbe. ha a kérelmezőt a második helyen is elutasítják, a jelentkezési lapot május 15-ig továbbítják az illetékes megyei, megyei városi tanács művelődésügyi, budapesten május 31-ig a kerületi tanács oktatási osztályához. az említettek június 15-ig válaszolnak a felvételi kérelemre./mti/

.-

- 2 -

bb 2. kétszázhatvan millió forint értékű berendezés a szállítás és rakodás gépesítésére

1 v/um sl cz

1972. január 21.

csaknem egymillió ipari és mezőgazdasági munkás foglalkozik anyagmozgatással hazánkban. munkájuk megkönnyítésére igyekeznek gépesíteni az anyagszállítást és rakodást. a gépipari termelőeszköz kereskedelmi vállalat az idén 260 millió forint értékű anyagmozgató gépet hoz forgalomba. 1100 elektromos és robbanómotoros targonca, 300 szállítószalag, 150 pneumatikus emelő, valamint 1000 elektromos mozgó emelő és emelődob áll a vállalatok és szövetkezetek rendelkezésére. csupán targoncából mintegy 40 félélt hoznak forgalomba, ezek 630 - 10 000 kilogramm súly szállítására és emelésére alkalmasak, s 5-6 ember munkáját helyettesítik.

a gép-tek az idén 1500-1800 vállalat gépparkját bővítik, s gondoskodik a folyamatos alkatrészellátásról. budapesti szervizükben például azonnal kapható valamennyi, a gép-tek által forgalomba hozott anyagmozgató berendezéshez alkatrész, pedig gépeik között számos külföldi is található. kgst szakosítás alapján bulgáriából 1000 targoncát vásárolnak ez évben. a szovjetunióból mintegy 100 nagyteljesítményű homlok-és oldal-emelő targoncát - utóbbi gerenda, deszka szállítására alkalmas - Lengyelországból 80 különleges en magasra emelő gépet, csehszlovákiából zárt térben is használható, füstszűrővel ellátott targoncákat importál a gépipari termelőeszköz kereskedelmi vállalat./mti/

bb 3. előregyártott családi házak

vid/um ká cz

1972. január 21.

a vasbetonipari művek dunaujvárosi gyárában a jelenlegi házgyári termékcsaládból, tpusstervek alapján saját műszaki át-szerkesztéssel, előregyártott családi ház szerkezeteket dolgoztak ki. a gyártással egyidőben olyan szerkezet szerelő részleget is felállítottak, amely megfelelő gépekkel egy-két hét alatt szereli össze a családiház elemeket. az előregyártott családi házak egy vagy kétszintesek lehetnek, önállóan vagy csoportosan helyezhetők el. a családiház elemekből -elsősorban saját üzemi dolgozók számára - dunaujvárosban két tömbben, nyolc-nyolc lakást építenek fel. a lakások ötvenöt vagy hatvannyolc négyzetméter alapterületűek. a gyár egyidejűleg a környéken piackutatást folytat, s annak eredményétől teszi függővé a további gyártást./mti/

- 3 -

bb 4. átmeneti vízhiány a fővárosban - a fővárosi vízművek csatája az időjárással

i -don zs bzs -cz

1972. január 21.

ismét nehéz helyzetbe került a fővárosi vízművek, amely most a hideg, csapadékmentes időjárással vív csatát. a budapesti ipari üzemek és gyárak vízfelhasználásának korlátozása ellenére ugyanis csak nagy erőfeszítéssel tudja kielégíteni a lakosság vízigényét. a legnagyobb gond, hogy rendkívül alacsony a duna vízállása. igaz, a jégtáblák egyelőre nem „zavarják”, a szivattyukat, az alacsony vízszint azonban megszorozza a nehézségeket. már az elmúlt két hétben is mindössze 130-150 centiméter között mozgott a vízállás, most viszont az egy métert sem éri el: január 18-án 94 centimétert, 19-én 96 centimétert, 20-án pedig csupán 91 centimétert mértek.

a vízművek mindent elkövet a folyamatos vízszolgáltatásért, a szivattyuk éjjel-nappal dolgoznak. így sikerült is a 600.000 köbméter fölötti napi víztermelést biztosítani - ez viszont az alacsony dunai vízállásnál teljesen kimerítette a vízművek tartalékait, a medencék kiürültek, s emiatt a csütörtök délutáni órákban néhány magasház felső emeletén már átmenetileg vízhiány volt.

a vízművek az időszakos vízhiány megszüntetéséért víztermelő berendezéseit továbbra is teljes kapacitással üzemelteti, s szakemberei váltott műszakban egész éjjel a medencék feltöltésén dolgoznak.

a vízgondok csökkenésével azonban csak nagyobb mennyiségű csapadék lehullása, illetve a dunai vízállás jelentékeny emelkedése esetén számolhatunk. erre egyelőre nincs kilátás. ezért a vízművek arra kéri a lakosságot, hogy fokozottan takarékoskodjék, s minden háztartás csak annyi vizet használjon fel, amennyire feltétlenül szüksége van. ismételt kérés az is, hogy a csöpögő, rossz vízcsapokat mindenütt hozzák rendbe, mert a „lyukas”, csapokon át nagymennyiségű víz megy veszendőbe. /mti/

- 4 -

bb 7. ifjúsági kiránduló központ a velencei tó mellett - májusban megnyitják a székesfehérvári alba regia szállót

vid/ká bzs -cz

1972. január 21.

fejér megye eddig főként tranzit-idegenforgalmat bonyolított le, de újabban székesfehérvár, a velencei-tó, dunaujváros és a vértesi hegység mind nagyobb vonzóerőt jelent a bel- és külföldi turisták számára. a megyében a jelenleg szállodákban 505 turistaszállókban 501 magánháznál pedig 310 vendéget tudnak elhelyezni. a májusban megnyitott székesfehérvári alba regia szálló újabb 120 szobával bővíti a megye fogadóképességét.

a velencei-tó partja főként nyáron népesül be, ekkor a szállásokon minden hely foglalt. a hétvégeken körülbelül 60.000-en fürdőznek a tóban; a hétvégi kirándulók száma 1971-ben elérte a félmilliót.

a következő években a megye idegenforgalmának további növekedésével számolnak. ennek megfelelően felkészülnek a látogatott vidékek fejlesztésére. székesfehérváron az új szállóval és a városi strandon bisztró építésével javult a vendéglátás. dunaujvárosban korszerű turistaszálló építését tervezik, mórton éttermet létesítenek. a velencei-tó mellett 1975-ben megkezdik az ifjúsági kiránduló központ építését. a tizenhat hektáros meszlényi ősparkot és kastélyt rendezik be erre a célra. agárdon új étterem és cukrászda épül, a parton néhány pavilont állítanak fel. velence községnél az idén megkezdik az üzemanyag-töltő állomás építését, melyhez később vendéglátó egység is csatlakozik. a velencei-tó ellátását javítja a májusban átadásra kerülő velencei kenyérgyár is. tácon, a gorsium szomszédságában antik-stilusu vendéglő épül a következő években. a móri és a bodajki turistaszállót felújítják. /mti/

..

bb 6. új bkv-embléma

i - don/mm zs bzs -cz

1972. január 21.

fehér keretben fehér bkv felirat, fölött a főváros címere - ez a budapesti közlekedési vállalat új emblémája, amely átlátszó és öntapadó. az autóbuszokra, a villamosokra, a helyi érdekű szerelvényekre és a bkv kishajóira ezek az emblémák kerülnek. előnyük, hogy kevésbé sérülékenyek, mint a régiek és felrakásuk is egyszerűbb. ezenkívül élettartamuk hosszabb és alapszínük megegyezik a járművek színével. /mti/

- 5 -

bb 5. előkerült magyarországi egyik legrégebbi reneszánsz feliratu márványtáblája

vid/ká bzs -cz

1972. január 21.

a somló vidék középkori emlékeit őrző túskevári falu-muzeum kőtárának legértékesebb darabja a nemrég előkerült, 1411-ből származó reneszánsz feliratu márvány-töredék, amely garai jános temesi ispánnak állít emléket. a garaiak a somlóvár urai voltak, s így a várhoz közel lévő túskevári pálosok kolostora az ő támogatásukat élvezte. a márványtábla töredék a régészek feltevése szerint, magyarországi egyik legrégebbi reneszánsz feliratu márvány táblája.

a somlóvidék multjával foglalkozó molnár istván kánonok, a túskevári helytörténeti muzeum igazgatója, régi oklevelekből felkutatta a pálos kolostor történetét. az 1310-ben alapított kolostort 1897-ben véglegesen megszüntették, mivel fenntartására nem volt anyagi fedezet. ezután az épület a pusztulás sorsára jutott, s így került a földre a kolostor márványtáblája is. /mti/

--

bb 8. komplex vizsgálat hus-ügyben

1 sl/gg bzs la

1972. január 21.

a belkereskedelmi miniszter utasítására az országos kereskedelmi főfelügyelőség a kereskedelem és az iparban februárban és márciusban átfogó vizsgálatot szervez a hus és huskészítmények minőségének, forgalmazásának és árának tanulmányozására. a vizsgálatba bekapcsolódik a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, a magyar szabványügyi hivatal, az egészségügyi minisztérium közegészségügyi és járványügyi főigazgatósága, a kermi, a belkereskedelmi minisztérium élelmiszer- és vegyi kereskedelmi főosztálya is. behatóan vizsgálják majd, hogy mindenütt megfelelően alkalmazták-e a hus- és huskészítmények minőségi szabványait, betartják-e a szállítással kapcsolatos higiéniai előírásokat, s nem lépik-e túl a rögzített árakat. feltárják a fogyasztók érdekeit sértő jelenségeket, képet nyernek a husárak összetételéről, például arról, hogy olcsóbb cikkekből is megfelelő mennyiséghez hozzájuthat-e a lakosság. /mti/

--

- 6 -

bb 9. hatvan új tévéjáték 1972-ben a képernyőn - illés béla, fejes endre, örkény istván a szerzők között

1 nn/um zs cz

1972. január 21.

bőségesnek ígérkezik az idei tévéjáték-termés. 1972-ben mintegy hatvan darabot láthatnak a nézők ebből a kedvelt műfajból, amelyet számos versösszeállítás, 12 „nyitott könyv”, -adás és más irodalmi válogatás egészít ki. az első évnegyed egyik legérdekesebb premierjének fejes endre „jó estét nyár, jó estét szerelem!”, című regényének kétrészes tévéfilm-változata ígérkezik. a történet egy fiatal munkásról szól, aki szélhámossgal próbát az élet napos oldalára jutni. „egy óra múlva itt vagyok”, címmel új munkásmozgalmi kalandfilm jelentkezik. wiedermann károly rendező pinter józsef könyve nyomán készített hatrészes tévéjátékot egy faluról felkerült fiatalemerről, aki találkozik az illegális mozgalommal.

film készült mándy iván „a régi idők mozija”, című könyvéből „az igaziak”, címmel. hunyady sándort három novella-átdolgozás képviseli 1972-ben a tévé műsorán „három affér”, címmel. tévéváltozatban kel életre turgenyev egyik novellája és sándor kálmán „szép lányok sisakban”, című műve is. katkó istván „öt férfi komoly szándékkal”, címmel írt tévéjátékot, amelynek főszerepeit kálmán györgy és sáfár anikó játssza. a rendező eszteregályos károly. radványi dezső - szemes marianne krimivel jelentkezik. a „b-21”, -et, amelyben koncz gábor, szakács eszter játssza a főszerepet, szemes mihály rendezi. simonffy andrás írásaiból és szász imre „felhőfejes”, -éből ugyancsak bemutatást tart a televízió. nemere lászló rendező sólyom lászló „a fekete macska”, című játékát. a tudományos-fantasztikus irodalom kedvelőjéhez szól elsősorban george langelaan „az elszabadult idő”, című könyve. ebben mihályfi imre irányítása alatt huszti péter, iglói istván, káldi nórát láthatja a közönség.

fordulatos politikai kriminek ígérkezik gimes györgy és keleti márton négyrészes története, amely new york-ban játszódik. a szonoki színházban néhány éve nagy sikert aratott fiatal szovjet drámaíró, zshovickij „a számadás kora”, című drámáját ugyancsak adaptálta a televízió. nemeskürty istván írta a háromrészes „györgy barát”, című tévéjáték forgatókönyvét, amelyet hajdufy miklós rendezésében vettek képszalagra. dévényi róbert három illés béla-novellát dolgozott át a tévé számára „pofonok”, címmel. filmen láthatjuk csiky gergely egyik kevésbé ismert művének adaptációját, s heltai jeno „kiskirályok”, című könyvét. örkény istván szerzői estjének címe: „az ember melegségre vágyik”, -et. /mti/

--

- 7 -

bb 10. ecseri lakodalmas után ecseri himzés

vid/um ká cz

1972. január 21.

tíz éve gyűjti a pest környéki népi himzéseket Laky károlyné, ecseri tanítónő. az ecseri himzés - amely felhasználta a kerepesi, kistarcsai, maglódi és csömöri mintákat is - a maga nemében semmivel sem kisebb érték, mint a híres tánc, az ecseri lakodalmas. szín-és motívumgazdagságában vetekedik a matyó, a sárközi, vagy a kalotaszegi himzéssel. az ecseri lányok, asszonyok leggazdagabban kékfestő kötényeiket díszítették rózsával, margarétával, ibolyával, levelekkel, s más motívumokkal. nagy gondot fordítottak a pruszlík díszítésére is. valamikor, harminc évvel ezelőtt egyik ecseri lány sem akarta, hogy olyan legyen a pruszlíkja, mint a másiké, szebbet, díszesebbet tervezett magának. ecseren korábban színes volt a menyasszony ruhája is, csak a negyvenes évek óta fehér.

az utóbbi években ecseren is mind ritkábban hordják a népviseletet, a fiatalok nagyrésze már csak a szekrényből ismeri. a himzés mégsem merül feledésbe. a minerva kiadó az idén jelenteti meg népművészet-világdiát című öt színnyomású albumát, amelyben Lakyné is közreadja gyűjteménye egy részét. /mti/

bb 11. befejezés előtt a gyermekbénulás elleni védőoltások első szakasza - február 21-én kezdődik a második szakasz

i vt/um zs la

1972. január 21.

ezen a héten befejeződik a gyermekbénulás elleni kötelező védőoltások lebonyolításának első szakasza, amely - a nagyarányú influenza-járvány miatt - december helyett csak január 17-én kezdődött. az egészségügyi miniszter utasítása értelmében a védőoltások - az ugynevezett sabin-cseppek - beadásának további rendje a következő: február 21-e és 26-a, illetőleg március 20-a és 25-e között kerül sor a következő oltásokra.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 11. /befejezés előtt ... folyt./um

ezuttal azok a gyerekek kapják a sabin-cseppeket, akik 1968 október 1. és 1971 szeptember 30-a között születtek. a szülőket az oltás helyéről, időpontjáról értesítik.

illetékesek felhívják a szülők figyelmét, hogy gyermekeiket a megjelölt időben külön értesítés nélkül is vigyék el az oltásra, mert súlyos következményekkel járó betegség elleni küzdelem csak akkor vezethet eredményre, ha minden arra kötelezett gyermek az előírt időben megkapja a védelmet biztosító sabin-cseppeket. /mti/

--

bb 12. készítik a süllőfészkeket dinnyésen

vid/um ká cz

1972. január 21.

dinnyésen, a halászati termelőszövetkezet ivadéknevelőtőgazdaságában a tavaszi halkeltetési munkák első fázisaként megkezdték a süllőfészkek készítését. hajlékony, könnyű fűzfavesszőből kétezer „nászágyat”, fonnak a gazdaság dolgozói. ezeket barackfavirágzásokor, amikor a néphit szerint a süllő ivik, kihelyezik majd a sekély vizű halastavakba, s a süllőanyák ezekre rakják majd ikráikat. az ikrákkal teli süllőfészkek et ezután begyűjtik, langyos vízpermet alatt érlelik, s a „kikelt”, áttetsző testű halbábiket különleges ivadéknevelőkben nevelik majd.

az idén - ha sikerrel jár a szaporítás - mintegy negyven millió süllő ivadék hagyja el a tőgazdaságot. /mti/

--

bb 13. az ételmiszeripar időszerű feladatairól tárgyaltak a mém és az édosz vezetői

t bé/um sl la

1972. január 21.

a mezőgazdasági és ételmezésügyi minisztérium és az ételmezésiipari dolgozók szakszervezetének vezetői közös megbeszélésen értékeliék az együttműködés eddigi tapasztalatait, az elmúlt esztendő eredményeit és megszabták az idei feladatokat.

/folyt.köv./

- 9 -

bb 13. /az élelmiszeripar ... folyt./um

az élelmiszeripar 180 ezer dolgozója szorgalmas, jó munkát végzett az elmúlt esztendőben - állapították meg - ezt mutatja, hogy 1970-hez viszonyítva 8 százalékkal emelkedett a termelés, javult az élelmiszerfélék minősége, bővült a választék, s egy sor félkész és késztermékkel segítik a háziasszonyok munkáját. a termelés növelésének mintegy 93 százaléka a termelékenység javulásából ered t. egyes iparágakban azonban probléma is mutatkozott. a konzerv-, tej-és cukoriparban főleg a nyersanyag hiánya miatt csökkent a termelés, másutt azonban, így a husiparban, növényolajiparban, baromfiiparban a tervezettnél dinamikusabb volt a fejlődés.

kereken 4 milliárd forint értékű beruházást valósítottak meg, 16 százalékkal többet, mint a tervezett.

az élelmiszeripar 1972-es évi terveinek fő célkitűzéseivel az édosz elnöksége is egyetért. megvalósításukhoz évközben újabb intézkedésre is szükség lesz egyes ágazatokban, amelyekkel meggyorsítják a beruházásokat, a létszámmal való ésszerű gazdálkodásra, takarékosagra, a munkakörülmények javítására ösztönöznek. úgy irányítják a szakszervezetek a versenymozgalmat, hogy azok elősegítsék a hatékony munkaszervezést, valamint a kapacitások és a nyersanyagok gazdaságos felhasználását.

/mt1/

--

- 10 -

bb 14. pályázat a serdülők alkoholizmus elleni védelme érdekében

i vt/pá/ny zs la

1972. január 21.

az alkoholizmus elleni országos bizottság pályázatot hirdet a serdülő korúaknak az alkoholizmus veszélyeivel szembeni védelme érdekében. a pályázóknak gyakorlati módszereket kell kidolgozniuk a 14-18 évesek alkoholizmus elleni nevelésére. a pályamunka tartalmazza a középiskolai nevelés folyamatában / a közismereti, szakmai oktatásban, az osztályfőnöki munkában, az ifjúsági szervezetben, televízióban, rádióban stb./ alkalmazható módszereket. részproblémák is feldolgozhatók.

a pályázatot ez év július elsejéig kell megküldeni: a magyar vöröskereszt, alkoholizmus elleni országos bizottság titkársága címre / budapest, v. arany jános utca 31/. a pályázat jelíggel. a szerző nevét, pontos címét lezárt borítékban mellékelje.

a beküldött pályamunkákat szakzsűri bírálja el. a pályadíjak a következők: egy első díj 6000 forint, két második díj 4500- 4500 forint, négy harmadik díj 3500 - 3500 forint./mt1/

--

bb 15. dunántúli bábfesztivál, országos szlovák nemzetiségi képzőművészeti kiállítás oroszlánynon

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

oroszlányon az idén május elsejétől a hónap végéig rendezik meg a vértesi napokat azzal a céllal, hogy közelebbről megismertessék a vértesi vidékét, az ország legfiatalabb bányászvárosának, oroszlánynak gazdasági és kulturális életét. az idei programban ismét jelentős helyet kapnak a nemzetiségi hagyományok, hiszen oroszlánynon kicsiny szlovák falucskából fejlődött 20.000 lakosú szocialista várossá. a magyarországi szlovákok demokratikus szövetségének közreműködésével országos szlovák nemzetiségi képzőművészeti kiállítást rendeznek. más jelentős képzőművészeti eseményre is sor kerül. a tavalyi ulti kiállítás után most cigány dezső és pór bertalan alkotásait mutatják be a város művészetkedvelő közönségének. a bányászat történetét bemutató kiállítást az oroszlányi szénbányák rendezi, míg a vértesi vidékének növény és állatvilágával, valamint geológiai jellegzetességeivel foglalkozó kiállítást a tatali kuny domokos múzeum közreműködésével nyitják meg. a már hagyományos oroszlányi bábfesztivált az idén az uttörő elnökség védnöksége alatt dunántúli bábjátékos napok néven rendezik meg. a megyei művelődési központtal közösen szervezik a dunántúli kisvárosok amatőr filmszemléjét./mt1/

7.55/ny

-11-

N 840

bb 16. autószerzővek épülnek pest megyében

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

két autószerző építésén dolgoznak jelenleg pest megyében. nagyörösön a jelenleg műemléképületben levő korszerűtlen szerző helyett építenek egy minden igényt kielégítő szerzőt mintegy nyolcmillió forintos költséggel. szentendrén az 1970 óta működő autószerzőt a növekvő igényeknek megfelelően a jelenleginek kétszeresére bővítik és komplex javító állomássá fejlesztik. a nagyörösöt az első negyedévben, a szentendreit a második félévben adják át rendeltetésének.

budaörsön az m-7-es ut mellett még az idén megkezdődik, mintegy tízmillió forintos költséggel, egy nagykapacitású szerző építése. /mti/

.-.

bb 17. százhatvan kiállítás, előadás, ankét a pécs-baranyai műszaki és közgazdasági hónap programjában

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

elkészült a pécs-baranyai műszaki és közgazdasági hónap programja. hét esztendővel ezelőtt, országosan is elsőként kezdeményezett műszaki propaganda hónapot minden évben megrendezik. a február 25-től március végéig tartó eseménysorozat a művelődési, műszaki és közgazdasági területek közös, tizezreket megmozgató rendezvénye. minden év programjának sajátos célkitűzései voltak. tavaly például a iv. ötéves terv, a városfejlesztés és a várospolitikai kérdései szerepeltek a napirenden. 1972-ben a hónap célja megismertetni helyünket a nemzetközi munkamegosztásban, továbbá a műszaki és közgazdasági eredményessége, hatékonyság propagálása. a rendező szervek arra törekedtek, hogy az eddiginél is több vállalat, intézmény kapcsolódjék a lebonyolításba.

a hagyományos rendezvénysorozat keretében pécssett száz, a megyében hatvan különböző kiállítást, előadást, ankétot, tapasztalatcserét tartanak. a témák: új termelési eljárások, a számítógépek alkalmazása, üzemszervezési kérdések, továbbá a gazdasági intergráció, a kgst szerepe, feladatai, a baráti országok ipari eredményei. a pécsi rendezvények között nagy érdeklődésre számíthat a televízió delta tudományos híradójának ,,különkiadása,, a meszesi józsef attila művelődési házban. március második felében kerül sor pécs üzemi kulturmunkásainak aktív ülésére, s március 20-án rendezik meg a fiatal közgazdászok dunántúli találkozóját. /mti/

8.00/ny

-12-

NA 845



bb 18. ,, szobabérlők háza,, a székesfehérvári ikarusban

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

az ikarus székesfehérvári gyárában ötletesen hasznosítják a régi épületeket: a gyár korszerűtlenné vált munkásszállóját óvodává és garzonlakásokká alakítják át. csaknem egymillió forintos költséggel korszerűsítik az épületet és kívül-belül tatarozzák. a földszinten a gyári óvodát rendezik be, ahol hetvenöt apróság talál majd második otthonra. az emeleti részen pedig garzonlakásokat építenek, kilenc fiatal házaspár részére. az óvodát és a lakásokat áprilisban vehetik birtokukba az apróságok, illetve az első bérlők. /mti/

.-.

bb 19. eredményes védekezés a szilikózis ellen

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

egy évtizede kezdte meg működését miskolcon az ország első vidéki szilikózis állomása. vezető-főorvosa dr. kardos kálmán azonban már több mint három évtizede vizsgálja, gyógyítja a diósgyőri kohókörmű dolgozóit. a gondozó felállításától a megyében működő szinte valamennyi üzemben végrehajtották a szűrővizsgálatot. megközelítőleg félszáz üzemről állapították meg, hogy a nagymérvű porszennyeződés következtében az ott dolgozók szilikózis veszélynek vannak kitéve. a porártalmas üzemeket folyamatosan ellenőrzik, az ott dolgozókat évente rendszeresen, ha szükséges többször is, gondosan megvizsgálják. jelenleg több mint kétezer szilikózisban szenvedő beteget tartanak nyilván.

a szilikózis-gondozó állomás az üzemeknek javaslatokat is tesz a munkahelyi ártalmak csökkentésére. észrevételei alapján elszívó berendezéseket szereltek fel többek között a mádi örlőműben és az ózdi kohászati üzemekben. a diósgyőri lenin kohászati művekben a technológia változtatásával csökkentették az egészségre veszélyes munkahelyek számát. /mti/

.-.

bb 20. elektronikus öntőüstmérlegek exportra

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

a hőmezővásárhelyi metripod mérleggyár legkorszerűbb gyártmánya, a dunaujvárosi acélműben felszerelt elektronikus öntőüstmérleg sikerére külföldön is felfigyeltek, s egyszerre három országból: bulgáriából, az ndk-ból és a szovjetunióból kaptak megrendelést. az említett országokba már elküldték az új termék első példányait. /folyt köv/

-13-

NA 850

bb 20. elektronikusfolyt/ny

az elektroncsövekkel, tranzisztorokkal és más villamosági alkatrészekkel felszerelt mérőeszközök lényege: a súlyingadozásokat áramingadozássá alakítják, a felerősített áramot mérőműszerbe vezetik, amelynek skálája mutatja a mérési eredményt. a mérlegek rendkívül pontosak, kis helyen elférnek, távirányításúak.

a 250 tonnájig mérő berendezések alkalmazása elsősorban nagy kohászati üzemekben előnyös. hozzájárulhatnak az öntődei selejt csökkentéséhez azzal, hogy nemcsak a megfőtt öntőüstben lévő izzó acél súlyát mérik, hanem a visszamaradt anyag mennyiségét is. ilyen maradék anyagból ugyanis gyakran csak félig önthetik a bugákat, ami pedig selejtet jelent. ez a régi mérési eljárás szerint elkerülhetetlen volt. az elektronikus üstmérleg további előnye, hogy - mivel az áram tetszés szerinti távolságra vezethető - a mérőskála bárhol elhelyezhető.

a korszerű berendezések iránt Bulgária, az NDK és a Szovjetunió után Csehszlovákiában, Romániában és más országokban is érdeklődnek. a metripont egyébként az idén megkíszereli az elektronikus mérőeszközök termelését. /mti/

bb 21. gépesített építkezés

vid/ká/ny -cz

1972. január 21.

a Komárom megyei állami építőipari vállalat sok régi gépet kicserélt, s helyettük mintegy 60 millió forint értékben újakat vásárolt. többek között korszerű gépláncokat helyeztek üzembe. ezekkel a legfontosabb műveleteknél, az anyagok előkészítésénél, az alapozásnál, a szállításnál és az elemek beépítésénél láncszerűen gépesítik a legnehezebb fizikai munkát. többek között speciális árokásó és talajfuró berendezéseket vettek, s új darukkal bővítették a gépparkot. a nagyteljesítményű berendezéseken kívül sok új kisgépet is vásároltak a befejező szakipari munka könnyítésére.

a komép gépparkjának jelentős felújítását a korábbinál nagyobb feladatok sürgették. a negyedik ötéves terv időszakban ugyanis 3.6 milliárd forint értékű építési-szerelési munkát végeznek. a feladat nagyságát jól tükrözi, hogy a harmadik ötéves tervben 2.3 milliárd forint értékű munkát teljesítettek. a tervidőszak végéig összesen 8.500 új lakást készítenek, s jelentős építőipari munkára kaptak megrendelést az ipari és mezőgazdasági üzemektől. /mti/

8.20/ny

-14-

NA 8⁵⁰

bb 22. tolózár-törés miatt egy napos földgáz-hiány erzsébeten
1 v/tm/ny hgy 1972. január 21.

pénteken hajnali 3 órakor eltört egy 700 milliméter átmérőjű földgázvezeték tolózárja a XX. kerületi Tinódi utcánál. emiatt az erzsébeti városközpont és a Soroksári utmentén - a XIX. kerületi határut és a XX. kerületi alsó-határut közötti szakaszon - 7-8 vállalat a nap folyamán nem kap földgázt. mint az illetékesek elmondták, a gázművek dolgozik a hibák kijavításán, s előreláthatólag estére újra zavartalan lesz a gázellátás. /mti/

bb 25. a Lottó nyerőszámai

Pá/ny hgy

1972. január 21.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a tegnapi este megrendezett 3. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

18, 57, 65, 70, 72. /mti/

bb 24. képző- és iparművészeti kiállítás nyiregyháza

vid/kány hgy

1972. január 21.

„Művészet az otthonban”, címmel képző- és iparművészeti kiállítás nyílt pénteken a képcsarnok vállalat nyiregyházi benczur gyula termében. ez az első olyan tárlat a megyében, amelyen az ismert festők, iparművészek alkotásait funkciójuknak megfelelő elhelyezésben tárják a közönség elé. a bemutatott tárgyak megvásárolhatók. /mti/

10.48/ny

-15-

NA 11⁵⁰

vbb 26. folyamatos üzemi próbák ajkán, a szabadtéri telepítésű új timföldgyárban

vid/ká-ju hgy

1972. január 21.

hideggel dacolva, folyamatosan tervszerűen dolgoznak ajkán, a 2-es számú timföldgyár építési és szakmunkásai a több, mint 2 milliárd forintos beruházási program első ütemének befejezésén. hazánk első szabadtéri telepítésű timföldgyára egyes egységeinek üzemi próbáit nehezíti a hidegre fordult időjárás. a szereléseket, az üzemi próbákat zömében a szabad ég alatt kell végrehajtani, irányítani. a munkásokat vattaöltőnyel, meleg lábbelivel látták el, a munkahelyek közelében melegedő pavilonokat állítottak fel.

egyes egységek üzemi próbáit még a tél enyhébb időjárású szakaszában sikerült elvégezni. a bauxit előkészítését őrlését, feltárását ellátó egységek javarészben sikeresen „vizsgáztak”, ezekben a napokban tartják a lugbepárló üzemi próbáit, s folytatódnak az ugynevezett vizes üzemek próbái is.

egyidejűleg ki javítják azokat a hibákat, amelyeket a korábbi hetekben észleltek az egyes berendezés-rendszereknél. így például statikai gondok jelentkeztek a 2000 köbméteres tartályok elhelyezését illetően, ezért vizsgálják a berendezés helyzetét és tömitik a talajt.

az előkészületek, valamint a kezdeti hibák kijavítása után még ez év elején sor kerül a magyar-szovjet timföld és alumíniumipari egyezményben kulcsszerepet betöltő új timföldgyár első ütemben létrehozott egységeinek próballizemelésére. az új gyár, - miközben folytatják a program második ütemének megvalósítását - a terv szerint az idén már 80 ezer tonna timföldet termel. /mti/

--

bb 27. nyolcvan millió forint a szegedi olajmező árvízvédelmére - két évvel előbbre hozták a program befejezését

vid/ká-ju hgy

1972. január 21.

tóth béla, az mti szegedi munkatársa jelenti:

a szeged-algyői szénhidrogén medence hazánk legmélyebben fekvő területe alatt helyezkedik el. az olajmezőt keresztül szeli a tiszta, s a folyó öreg gátjai itt rekonstrukcióra szorulnak. erre vonatkozóan már sok évvel ezelőtt tanulmánytervek készültek amelyeket azonban az 1970. évi nagyárvíz tapasztalatai alapján módosítottak.

/ folyt. köv. /

11.40/ju

- 16 -

bb 27. / nyolcvan millió ... 1. folyt./-ju

az árhullám levonulása után megmutatkoztak a töltés gyengéi, kiderült az is, hogy az egyes szakaszokon milyen beavatkozás szükséges, milyen technológia alkalmazása a legmegfelelőbb.

simány béla, az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság vezetője elmondotta, hogy eredetileg 1975-re tervezték az olajmező tavaly megkezdett nagyszabású árvédelmi program befejezését. ezt azonban illetékes szervek határozata alapján két évvel előbbre hozták. így már 1973. végére elkészülnek a mintegy 80 millió forintos beruházást igénylő rekonstrukcióval.

algyő és tápé közegek határában a tiszta védelmi vonalait csaknem 15 kilométer hosszúságban teszik biztonságosabbá, helyenkint más-más eljárással. a legfontosabb feladat a szénhidrogén medence megóvása a fakadó vizektől. egyes szakaszokon a töltésektől körülbelül 100 méterre kis szorítógátat építenek, amely megvédi a területet az elöntéstől. ugyanakkor a visszatartott víz ellennyomása elejét veszi további nagyobb arányú fakadásnak, s egyben a gátak rongálódásának. ezenkívül - ahol szükséges - övcsatorna rendszert hoznak létre. a régi építésű töltéseket sokfelé negyven-havon centiméteres földfeltöltéssel magasztítják. ez már a befejező szakasz munkálata lesz.

az árvédelmi program legérdekesebb és a szakemberek által nagy figyelemmel kísért munkája, az ugynevezett vízzáró flggönyfal építése tavaly kezdődött algyő község határában. eddig több mint másfél kilométer hosszúságban. ötven centiméter szélességben, négytől hat méterig terjedő mélységben kiemelték a laza szerkezetű földet a tiszta árterületén. helyére bentonitos anyagot tettek, amelytől azt várják, hogy nem engedi át a vizet, vagy legrosszabb esetben nagy megterheléskor - hetekkel késlelteti a fakadó víz feltörését.

amint az időjárás megengedi, folytatják az olajmező árvédelmi programjának végrehajtását. a helyszínen egymás után érkeznek az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóság új kotró- és egyéb munkagépei, valamint billenő platós szállító járművei. /mti/

--

11.50/ju

NA 1235

- 17 -

bb 28. leállt a forgalom a dunán - javítják a hajókat a téli kikötőkben

1 v/te-ju 1e hgyn

1972. január 21.

az utóbbi napokban a zajló dunán a nagy jégtáblák veszélyeztették a folyami áruszállítást, ezért a mahart sürgőse n telelőkbe állította hajóit.

az összetorlódtott jég miatt a duna felső szakasza szerda óta szünetel a hajózás, ezért az nszk-ban rekedt 32 magyar uszály, s most a kényszerpihenőt rakodásra használják. ausztriából még hazajönnek a magyar motorosok, az inota, a mátra, a gyöngyös és a cserhát; sőt a vác pénteken indult komáromból bécsbe, ahonnan még vissza is jön. a magyar szakaszon győr, vének és budapest kikötőjébe már beálltak a hajók, csupán dunaujvárosban volt némi mozgás, ahol vasércet raktak ki és az utolsó uszályokat is telelőkbe vontatták.

pénteken néhány kivétellel már a teljes dunai teherjárműpark - ötvennél több hajó és 250 uszály - biztonságos, az éles jégtábláktól védett helyen horgonyzott, a teherszállítóhajók és uszályok egy részét csepelen telet, és itt kapnak helyet az olajszállító tankhajókon kívül a magyar szakaszon rekedt külföldi teherszállító hajók is. a személyhajók már korábban elfoglalták helyüket az újpesti kikötőben, ahol javában folyik a hajók javítása, karbantartása.

javitják a vízi járműveket csepelen, dunaujvárosban, tokajban és tápén is. a tél folyamán minden hajót megvizsgálnak, kijavítanak. a vontató- és tolóhajók 40 százaléka, az uszályok egyötöde a kőszállító önjárók 70 százaléka hagyhatja el tavaszra felújítva a telelőket, a folyamszabályozáshoz használt uszódaruk fele a hajójavitásoknál segédkezik.

a duna alsó szakasza már beállt. réniből és galatiból 14 uszály rakományát tengerjáró hajók szállítják tovább, az uszályok pedig két vontatóhajóval brailában teletnek. /mti/

..-

bb 29. gondoskodás a tanyai lakosságról

vid/fm/ny hgyn

1972. január 21.

a tanyai lakosság ellátásának további javításáról tárgyalt pénteki ülésén a nyiregyházi városi tanács végrehajtó bizottsága. az elhangzott észrevételek alapján a végrehajtó bizottság tervet készít a legsürgősebb és a folyamatos tennivalókról. az anyagi eszközöktől függően tovább javítják az ut- és közlekedési viszonyokat, növelik a segélykérő telefonok számát. megvizsgálják tanyai bázisiskolák létrehozásának lehetőségét és fejlesztik a szolgáltatási tevékenységet.

/folyt köv/
12.05/ny

-18-

NA 42⁴⁵

bb 29. gondoskodásfolyt/ny

nyiregyháza lakosságának körülbelül 18-20 százaléka 42 tanyai településen él. ellátásuk, életkörülményeik javítására a tanács évek óta nagy erőfeszítéseket tesz. ennek redményeként ma már a nagyobb településeket jó utak kötik össze. harminc kilométernyi villanyvezeték megépítésével sok helyen vált lehetővé a háztartási gépek, televíziók használata. a tanyai felsőtagozatos tanulók egy részét kollégiumban helyezték el. néhány külterületi iskolában napközis csoportot szerveztek. öt településen van művelődési terem, 25 helyen letéti könyvtár, illetve kölcsönző. sok tanyára a művelődési autó viszi el a könyvet és a filmet. lényegében megoldott a lakosság orvosi ellátása; a területet úgy osztották föl, hogy egy-egy körzeti orvosra csak 3-4 település jut. a kereskedelmi és ipari szolgáltatásokat szövetkezetek, magánkiskereskedők, kisiparosok, működési engedéllyel rendelkezők látják el. a friss kenyeret, tejet naponta tura-járatok szállítják a tanyára./mti/

..-

bb 30. időjárásjelentés

ny -cz

1972. január 21.

a meteorológiai intézet jelenti január 21-én, pénteken 13 órakor

nyugat felől felhősödés

kelet európa felett továbbra is nagy kiterjedésű anticiklon helyezkedik el. a nyugat felé jutott száraz, hideg levegőben a hajnali lehülések ismét erősek voltak. ukrajna vidékén -15, -20, moszkvától északabbra eső részeken -30, -35 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. más a helyzet kontinensünk nyugati felén, ahová az enyhébb óceáni légtömegek eljutottak és határukra ma hajnalban marseille- frankfurt és hamburg vonalában néhány száz kilométer szélességben többfelé havazott. havas eső, eső hullott. közép-európa fölött nincs határozott légmozgás, emiatt több helyen a helyi hatások döntően befolyásolják az időjárás alakulását. a következő 36 órában a kárpát-medencében általában az évszaknak megfelelően alakul a hőmérséklet.

/folyt köv/

-19-

13.05/ny

NA 13⁰⁰

bb 30. / időjárásjelentés....folyt/ny

hazánkban csütörtökön a dunántul nyugati részén borult, máshol 3-7 órán át sütött a nap. csak egy-két helyről jelentettek jelentéktelen mennyiségű csapadékot. a nappali felmelegedés a duna-vonalától keletre 3.7 fokot ért el, a dunántulon főként a nyugati határszélen csak mínusz 2, plusz 3 fokot mértek, szentgotthárdon azonban egész napon át mínusz 4 fok volt a hőmérséklet. pénteken hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 1 - mínusz 9 fokig hűlt le a levegő. dél-élelt a nyugati határszélen borult, az ország nagy részén derült idő volt. a hőmérséklet 11 órakor mínusz 2 - plusz 1 fok között változott. budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1.0 fok volt, 2.2 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig: pénteken változóan felhős, párás idő, csapadék nélkül. szombaton nyugat felől növekvő felhőzet, északon néhány helyen kisebb havazással. mérsékelt időnként megélénkülő keleti, délkeleti, később nyugaton északnyugati, északira forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 3 - mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: mínusz 1 - plusz 4 fok között várható.

a duna vízállása budapestnél 82 cm. /mti/

bb 32. szendrő józsef emlékest

tm/ny zs -cz

1972. január 21.

hétfőn a rátkai márton klub szendrő józsef emlékestet rendez. a műsort összeállította és közreműködik kibédy ervin, a vidámszínpad tagja. /mti/

bb 33. losonczi pál

tr/ny zs -cz

1972. január 21.

az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait 2. margitnak, dánia új uralkodójának. /mti/

13.40/ny

-20-

NA 1410

bb 34. első chilei nagykövetség kádár jánosnál, fock jenőnél és losonczi pálnál

tr/ny zs -cz

1972. január 21.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke és fock jenő, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke fogadta perczel lászlót, hazánk első chilei nagykövétét, aki a közeljövőben utazik állomáshe-lyére. /mti/

bb 35. „életmentő”, emlékéremmel tüntettek ki egy miskolci általános iskolai tanulót

vid/fm/ny -cz

1972. január 21.

mult év márciusában rokoni látogatásból tért haza édesanyjával hegyaljai istván, a miskolci győri kapui általános iskola hatodik osztályos tanulója, amikor észrevette, hogy a béke-szálló 20/8-as számú lakóháza egyik ablakából füst szivárog ki. ebben lakott a 80 éves magatehetetlen ercsey margit.

hegyaljai istván az ablakon bemászott a lakásba, ahol már több butordarab lángolt. sikerült a lakás kulcsát megtalálnia, s az idős nőt kimentenie, majd hozzáfogott a tűz oltásához.

a bátor életmentőnek pénteken bárcki béla, miskolc megyei város tanácsának elnöke átadta az „életmentő”, emlékéremet és a velejáró pénzjutalmat. /mti/

bb 36. 103 éves korában meghalt heves megye legöregebb asszonya

vid/fm/ny -cz

1972. január 27.

103 éves korában, pénteken hajnalban meghalt füzesabonyban özvegy maczkó kálmánné, heves megye legidősebb asszonya. a matróna több mint félévszázada élt egyedül, család nélkül. férje -aki máv-tisztviselő volt - 1919-ben halt meg. maczkó kálmánné azóta a máv-tól kapott nyugdíjat. száz éves kora óta pedig kiemelt nyugellátásban részesült. a füzesabonyiak ilonka nénije egy évszázadon át egészséges volt, csupán a hallása romlott meg. mivel családja nem volt, élete végéig egy pedagógus-házaspár gondozta. halálát végelgyengülés okozta. /mti/

13.47/ny

-21-

NA 1420

bb 31. intézkedések a közúti biztonság fokozására - az ideai feladatokról tárgyalt a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t sb/gg/ny 1e -cz

1972. január 21.

a szállítási dolgozók köztársaság téri székházában pénteken a múlt évi munka tapasztalatairól és az ideai feladatokról tárgyalt a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter értékelte az ágazat múlt évimunkáját és ismertette az 1972. évi terveket. többek között elmondotta, hogy tavaly a közlekedési vállalatok 4 százalékkal több utast, s 7 százalékkal több árut szállítottak, mint az előző évben. a közlekedés tehát alapvetően eleget tett a negyedik ötéves terv első évében reá hárult népgazdasági feladatoknak. az ágazaton belül a közúti személyszállításban 9, az áruszállításban pedig 13 százalékkal emelkedett a forgalom.

az idén a közlekedési koncepciónak megfelelően a vasúti áruszállítás mérsékelten, a közúti áru fuvarozás pedig továbbra is nagyobb ütemben, mintegy 9 százalékkal emelkedik. hasonló a helyzet a személyszállításban is, mert vasúton az utasforgalom némi csökkenésével, a közúti közlekedésben pedig 5 százalékos növekedéssel számolnak. az utépítés ütemével összhangban az idén újabb településeket kapcsolnak be az országos autóbusz-hálózatba. új márművek beállításával pedig javítják az utazási körülményeket. a munkás-és tanuló-járatokon. a tanácsi közlekedési vállalatok az utasok számának 2 százalékos növekedésére számítanak. ezen belül a villamosközlekedésben várhatóan 2 - 2,5 százalékkal csökken, az autóbuszközlekedésben pedig 4,5 - 5 százalékkal emelkedik az utasforgalom. a közhasználatu közúti közlekedés eszközfejlesztési lehetőségei korlátozottabbak, mint az előző évben. ezért a tervbe vett fejlődést elsősorban a kapacitás jobb kihasználásával, a belső tartalékok kiaknázásával, tehát intenzívebb gazdálkodással kell megalapozni.

a gépkocsiallomány gyors fejlődése miatt nagy feladatok hárulnak az autójavító iparra. ezért az ideai terv az autófenn-tartóipari tröszt javító kapacitásának 7 százalékos emelését irányozza elő, s ezen belül a karbantartásban 12 százalékos növekedést kell elérni. sok gondot okoz még a pótalkatrész-ellátás, s a jelzések szerint az idén sem lesz sokkal jobb a helyzet, mint tavaly. az alkatrész-forgalom egyszerűsítése érdekében ebben az évben nagy változásokat tervez az autoker. szétválasztják az alkatrészek nagy- és kiskereskedelmét. az átszervezéssel egyidejűleg budapesten megvalósul a „tipizálás”, amely szerint gépkocsi típusonként egy-egy helyen lehet beszerezni az adott gépjárműhöz tartozó összes alkatrészt.
/folyt köv/
14.10/ny

-22-

NA 14²⁵

bb 31. / intézkedések....folyt/ny

dr. csanádi györgy elmondotta, hogy az idén és a következő években is rendkívül nagy feladatot jelent a városi, s első-sorban a budapesti közlekedés fejlesztése. az előrehaladásnak ugyyszólván egyetlen megoldása a metró gyors fejlesztése. ezért a kpm még saját erőforrásainak terhére is segíti az építési munkálatokat. az idén a közutépítési beruházások és a korszerűsítési költségvetés terhére - a kormány határozata alapján - összesen 200 millió forint hitel átadásával kapnak lehetőséget a metró építői a munka meggyorsítására.

végezetül dr. csanádi györgy arról tájékoztatta a központi vezetőségi ülés résztvevőit, hogy a szot-tal és a belügyminisztériummal közösen számos intézkedést készítenek elő a közúti közlekedés biztonságának növelése érdekében, a baleseteket előidéző okok csökkentésére. többek között sor kerül a kresz bizonyos változtatására, átalakítására, és a sebesség korlátozására is.

a tanácskozáson mátyási árpád, a szakszervezet titkára ismertette azokat a teendőket, amelyekkel a szakszervezeti bizottságok segíthetik a vállalatok ideai feladatainak teljesítését. a vállalati gazdálkodás javítása érdekében a szakszervezeti aktivisták nyújtsanak támogatást a termelékenység, az üzem- és munkaszervezés tartalékainak feltárásában, a szállítási kapacitás kihasználásában. a szakszervezet elnöksége elhatározta, hogy a kpm-mel közösen felülvizsgálja a közlekedési beruházásokat, s intézkedéseket dolgoz ki az észlelt hibák megszüntetésére, a beruházások hatékonyságának növelésére.

a központi vezetőség a beszámoló megvitatása után közös állásfoglalásában határozta meg az ideai gazdasági feladatokkal összefüggő szakszervezeti tennivalókat./mti/

..-

bb 37. kisz-lakásokat adtak át szombathelyen

vid/fm/ny -cz

1972. január 21.

az ország egyik legnagyobb kisz-lakótelepén, szombathelyen pénteken újabb 15 kisz-lakást adtak át rendeltetésének. ezzel 425-re nőtt az elkészült otthonok száma a ságvári endre nevét viselő városrészben. februárban és az év végén további 74 ilyen lakásba költöznek be. szombathelyen ezzel zárul a több éves kisz-lakásépítési akció. a közeljövőben a kisz, a tanács és a meszöv kooperációjában ifjusági lakásépítési szövetkezet alakul, s ez veszi át a „stafétabotot”, az új szervezeti keretben októberben kezdik építeni az első lakásokat./mti/

14.15/ny

-23-

NA 14²⁰

bb. 38. hazaérkezett a pullai árpád vezette pártmunkás küldöttség

gk/e zs -cz

1972. január 21.

pénteken hazaérkezett moszkvából az a pártmunkás-küldöttség, amely a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására pullai árpádnak, az mszmp kb titkárának vezetésével január 19-21 között látogatást tett a szovjet fővárosban. a küldöttség tagja volt jakab sándor, az mszmp kb tagja, a kb párt- és tömegszervezetek osztályának vezetője és nagy tiber, a kb osztályvezető-helyettese.

a delegáció eszmecserét folytatott a párt- és tömegszervezeti munka tapasztalatairól a szovjet testvérpárt központi bizottságának párt- és tömegszervezeti osztályán, látogatást tett az szkp kb pártfőiskoláján. a küldöttséget január 20-án fogadta i.v. kapitonov, az szkp kb titkára. a szívélyes, baráti légkörben folytatott megbeszélésen részt vett rapai gyula, hazánk moszkvai nagykövete. hazaérkezésekor a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, az mszmp külügyi osztályának vezetője fogadta. jelen volt a.m. szorokin követtanácsos, a budapesti szovjet nagykövetség ideiglenes ügyvivője. /mti/

⊕ KB

bb. 39. tizenegy cég kiállítás - tudományos és műszaki előadások a legújabb technológiákról - a holland műszaki hét sajtótájékoztatója

t bé/pá/e ie -cz

1972. január 21.

január 24-28 között rendezik meg a második holland műszaki hetet budapesten a technika házában a műszaki természettudományi egyesületek szövetsége, a magyar kereskedelmi kamara, valamint a holland központi kereskedelemfejlesztő kamara. a nagyszabású tudományos és műszaki programról, valamint a két ország együttműködéséről tájékoztatta a sajtó munkatársait pénteken a technika házában g.j. dissevelt, hollandia magyarországi nagykövete és l.j. s. pagano mirani, a holland központi kereskedelemfejlesztő kamara külügyi osztályának igazgatója.

mint elmondották, hollandia műszaki eredményeinek első magyarországi seregszemléjét 1969 októberében rendezték meg; ez az rendezvény átfogó képet adott az egész ipari és tudományos fejlődésről. a mostani holland műszaki hét központi témája a műszer- és a finommechanikai ipar, ezen ágazatok ugyanis számos együttműködési alkalmat, lehetőséget kínálnak.

/folyt.köv./
14.20/e

- 24 -

NA 1430

bb. 39. /tizenegy cég...folyt./e

hangoztatták, hogy hollandia és magyarország kereskedelmi kapcsolata évről-évre bővül. a magyar export hollandiába 1967-ben 140 millió deviza forint volt, 1970-ben pedig már meghaladta a 277 milliót. ugyanakkor a holland export magyarországra 123 millióról 420 millió deviza forintra emelkedett. magyarországnak az export növelésére igen nagy lehetőségei vannak, amelyhez máris reményt keltenek a vállalatok közvetlen tárgyalásai.

az ötnapos rendezvényen összesen tíz előadást tartanak, köztük nagy érdeklődésre tartanak számot a biológiai preparátumok elektron-mikroszkópos vizsgálatában elért új eredmények, valamint a műszaki kamerák újszerű felhasználása. háromszáz négyzetméternyi területen 11 neves holland cég mutatja be termékeit, köztük például elektromos gyógyászati eszközöket, műszaki kamerákat, különböző mérőműszereket. /mti/

vbb 40. szövetkezeti üzem avattak nógrádmegyeren - a tagok 90 százaléka cigány

vid/kz/ny -cz

1972. január 21.

új, több mint 15 millió forintos költséggel kialakított üzemépületet avattak pénteken a nógrádmegyeri vastömegcikk szövetkezetben.

a szövetkezetet 1951-ben harminc nógrádmegyeri cigánykovács alapította. már az alapítás évében másfélmillió forint értékű árut - főleg szinszeget - állítottak elő. néhány évig - az első üzemépületek megszületéséig - még a hagyományos, de roppant egészségtelen módon, gödrökben állva kovácsoltak. később ajax kalapácsokat is beszerettek, ezzel a szinszegekovácsolás megszűnt. a legnagyobb megrendelőjük a budapesti kéziszerszámgyár lett. jelenleg is nagy mennyiségben szállítanak neki csavarkulcsokat, emelőalkatrészeket, horgokat, reszelőket. a hatvanas években sajtolóüzemmel, 1970-ben pedig alumíniumöntődével bővült a szövetkezet, s ettől kezdve különböző lakatosárukat, illetve ajtó, és ablak kilincseket, zárószervezeteket is gyártanak. időközben a szövetkezet tagsága -ma is kilencven százalékban cigány - kétszázhuszra emelkedett, s a tavaly előállított termékek értéke megközelíti a huszontmillió forintot: ebből csaknem négymillió a tiszta nyereség.

/folyt.köv/
14.25/ny

-25-

NA 1435

bb 40. / szövetkezetifolyt/ny

az idei évre 32 millió forintos termelési tervet hagyott jóvá a szövetkezet közgyűlése, melynek teljesítéséhez jól hasznát veszik a csaknem ezer négyzetméteres új üzemi csarnokban be rendezett sajtoló, bádigos, festő és lakatosműhelynek. a beruházással lehetőség nyílt a termelési kooperáció bővítésére: eredményes tárgyalásokat folytatnak a zim salgótarjáni gyárral alumíniumöntvény és sajtolt tüzhelyalkatrészek előállítására. a kooperációs megbeszélések kezdődtek a budapesti rádió-technikai gyár salgótarjáni üzemével is.

nemcsak termelése, de tagjainak jóléte is emelkedett a szövetkezet két évtizedes fennállása óta. a többi között hatvan családirházat építettek, önálló sportkörük, és országos hírű cigánynéptánc-együttesük van. a tagság átlagos évi jövedelme elérte a 23.500 forintot, ezenkívül körülbelül egy havi kerestnek megfelelő részesedést osztanak.

az ünnepélyes avatáson - amelyen megjelent jedlicska gyula, a nógrád megyei pártbizottság első titkára is -, rév lajos, az okisz elnöke méltatta a nagymultu szövetkezet fejlődését, s adta át az új üzemet tulajdonosainak./mti/

..-

bb 41. kétmillió hatszázezer pár kesztyű pécsről - a pécsi kesztyűgyár beszámoltatása a könnyűipari minisztériumban

i ol/tné/ny ie -cz

1972. január 21.

a könnyűipari miniszter elismerését fejezte ki a pécsi kesztyűgyár vezetőinek és dolgozóinak eredményes munkájukért azon az értekezleten, amelyet pénteken tartottak a minisztériumban. keserü jánosné miniszter ugyanis ez alkalommal számoltatta be gulyás józsef igazgatót a pécsi kesztyűgyár hároméves munkájáról.

a 110 éves multtal rendelkező kesztyűgyár - amint az a részletes beszámolóból is kitűnt - eredményesen tevékenykedik a hazai lakosság ellátása és az export növelése érdekében. a múlt évben kétmillió hatszázezer pár kesztyűt gyártott, s ennek 70 százalékát exportra. a gyártmányok 50 százalékát tőkés országokban értékesítette a tannimpex, amellyel jól együttműködve közös érdekeltséget alakított ki a gyár.

/folyt köv/
14.30/ny

-26-

NA 1440

bb 41. / két millió hatszázezer...folyt/ny

kísérletre kijelölt vállalatként a pécsi kesztyűgyár már 1965-től alkalmazta a jelenlegi gazdasági mechanizmus egyes elemeit: így például devizaérdekeltségen alapuló gazdálkodást folytatott. olyan belső mechanizmust alakított ki, amely lehetővé tette a piaci igények alaposabb felmérését, s a kereslethez igazodva a gyártmányok minőségi színvonalának emelését. a pécsi kesztyűk megfelelnek a világszínvonalnak. a minőségjavulás eredményei kifejezésre jutottak az árbevétel a devizahozam és a vállalati nyereség növelésében is.

a miniszteri értekezlet úgy értékelte, hogy a vállalatnál eredményesnek bizonyult a bedolgozók foglalkoztatása - ezt egyébként 10 éves tapasztalat támasztja alá. a pécsi kesztyűgyár jelenleg is 1100 bedolgozót foglalkoztat s a további termelésnövelés egyik módját ugyancsak a bedolgozók számának növelésében látják.

a miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy a vállalat vezetői a minisztérium iparfejlesztési főosztályával együttműködve vizsgálják felül a negyedik ötéves terv időszakára előirányzott beruházásokat, és azok pénzügyi fedezetének legmegfelelőbb módját. szükségesnek tartotta azt is, hogy vizsgálják meg a piacok bővítésének és a hazai nappal fokozottabb feldolgozásának lehetőségeit. hangsúlyozta: a vállalatnak az eddigieknél is nagyobb gondot kell fordítania a hazai kereslet, a különféle vásárlói rétegek igényeinek megfelelő kielégítésére./mti/

..-

bb 42. ünnepi munkásör-egységgyűlés salgótarjában

vid/fm/ny -cz

1972. január 21.

a munkásörség megalakulásának tizenötödik évfordulója alkalmából pénteken salgótarjában, a megyei pártbizottság székházában ünnepi egységgyűlést tartott a munkásörség nógrád megyei törzse és szakalegységei. az ünnepi egységgyűlésen matuz józsef, a megyei pártbizottság titkára mondott beszédet, majd a munkásörség megyei parancsnoksága adott fogadást a tizenöt évi szolgálatáért kitüntetett munkásörök tiszteletére./mti/

14.40/ny

m ..-
-27-

NA 1445

bb 44. kevesebb a ,, vándormadár,, és a tulóra vas megyében - a munkaügyi szabályozók hatásáról tanácskoztak szombathelyen

vid/kz/ny hgy

1972. január 21.

a vállalati gazdálkodás egyik fontos kérdését, a munkaügyi szabályozók bérpolitikai és munkaerőgazdálkodási hatását vitatta meg pénteki ülésén a szakszervezetek vas megyei tanácsa. a testület megállapította, hogy a szabályozók hatására - a szabadabb létszám- és bér-gazdálkodás eredményeként - jelentősen mérséklődött a megyében a munkaerőmozgás. 1971-ben a foglalkoztatottaknak 20 százaléka változtatott munkahelyet, 7 százalékkal kevesebb, mint a megelőző évben. a kilépők egy részét - az iparban 5 százalékat, az építőiparban 13 százalékat - nem pótolták. a viszonylag jobb munkaerőgazdálkodás és a munkaszervezés következtében kevesebb a tulóra. ezek összefüggnek a vállalatoknak a termelékenység fokozására irányuló törekvéseivel.

felhívták a figyelmet az ülésen, hogy az alkalmazotti létszám még mindig növekvő tendenciájú. az ilyen beosztásúak munkábaállítása átlagosan 2-4 százalékkal nagyobb a munkás-létszám emelkedésénél. sajnos ennek okát sem az érintett vállalatok, sem irányító szervek nem tárták fel ezideig. kifogásolták tovább, hogy a vállalati munkaerőgazdálkodás fejlődése ellenére nem tettek hatékony intézkedéseket a munkaerő racionális elosztására, foglalkoztatására. a munkaerőhiány mellett még található munkaerő felesleg, kapun belüli munkanélküliség. további intézkedések szükségesek a belső tartalékok feltárására, a munka és üzemszervezés javítására.

a megye iparvállalatainak és a gyáregységeknek a bérszínvona alacsonyabb az országos átlagnál, illetve a központi gyárakénál, ezért néhány vállalat az átlagosnál nagyobb bérfejlesztést valósít meg. rendkívüli bérfejlesztésre kötelezte el magát a nyugatmagyarországi fűrészek: öt év alatt 30-33 százalékot kíván emelni. kedvező helyzete nagyberuházásából adódik, amellyel 1975-re háromszorosára nő a termelékenység, s meghatszorosodik a vállalati nyereség.

bírálták az ülésen, hogy több vállalat - főként a kisebbek - nem rendelkezik a magasabb szintű közgazdasági elemző és tervező munkára, gazdasági döntésekre képes szakapparátussal. emiatt a szabályozók nyújtotta lehetőségek sincsenek kihasználva./mti/

14.57/ny

--
-28-

15¹⁰

bb 43 . tizezer dél-alföldi háztartás kap gázt az idén

vid/um kz hgy

1972. január 21.

sajtótájékoztató volt pénteken szegeden a dél-alföldi gázgyártó és szolgáltató vállalat központjában. a terület földgáz-és propán-butángáz-ellátásának eredményeiről, tervezett fejlesztéséről a vállalat vezetői elmondották, hogy a dél-alföldön - bács-kiskun békés és csongrád megye területén - az idén újabb 10.000 háztartást látnak el pb-, 4.500-at pedig vezetékes gázzal. ezzel a területen mintegy 300.000-re növekszik a gázfogyasztó háztartások száma. az idén 40 millió köbméterrel több gázt kaphat a terület, s ez az új üzemek ellátása mellett sok régi gyár földgázüzemelésére történő átállítást is lehetővé teszi. az újak között van a rövidesen elkészülő szentesi téglagyár, a hódmezővásárhelyi porcelángyár falburkolócsempelüzeme, a már meglévőek közül pedig többek között a szegedi jutaárugyárt és a mezőhegyesi állami gazdaság hízalaldáját rendezik be gázfűtésre.

a helyi gázvezeték-hálózat bővítésére az idén 65 millió forintot költenek, elsősorban a nagyobb városokban. a pb gázellátás javítására többtucat ugynevezett mini-cseretelepet hoznak létre a falvakban, illetve egy nagyteljesítményű cseretelepet építenek többmillió forint költséggel makón. a propán-bután gázellátás legnagyobb beruházása algyőn valósul meg, ahol a helyben termelt pb-gázra alapozva töltőtelepet szerelnek fel 120 millió forint költséggel. a gázüzemelés népszerűsítésére, a különféle készülékek ismertetésére bemutatótermeket nyitnak szegeden, békéscsabán, s még több más alföldi városban./mti/

--

bb 46. rövidhullámu vasuti láncc miskolc-hatvan között

vid/um kez hgy

1972. január 21.

befejeződött a MÁV miskolci igazgatóságának miskolc-hatvan közötti szakszán a rövidhullámu rádióláncc kiépítése. a nagy forgalmu vonalon közlekedő villamos-mozdonyokat urh adó-vevő készülékkel szerelték fel. így most már a MÁV miskolci igazgatóságának területén mind a teher, mind pedig a személy-és a gyorsvonatok villamos mozdonyai közvetlen rövidhullámu kapcsolatban állnak a miskolci menetirányítással. az idei tervekben szerepel, hogy az adóállomásokhoz szükséges rövidhullámu lánccot a szerencs-záhonyi vonalrészén is kiépítik. /mti/

--
- 29 -

15.20/um

15⁴⁰

bb 45. gépbemutató körmenen - nagymennyiségű román traktort importálunk

vid/um kz hgy 1972. január 21.

szakmai napon mutatták be pénteken körmenen vas megye állami gazdasági és termelőszövetkezeti vezetőinek az u-650 m típusu traktort. mint elmondották, az agrotársaság az elmúlt évben megkezdte a román gyártmányu u-650 m. típusu traktorok nagy mennyiségű importálását. a következő években ez a traktor a magyar mezőgazdaság egyik alapvető típusa lesz. használatuk eddig elsősorban a tiszántúlon járt jó üzemi tapasztalatokkal. ennek alapján az ország összes agrokör vállalata megkezdte az u-650 m. típusu traktor forgalmazását.

vas megyében ez a traktor eddig még ismeretlen volt, s ezért jó célt szolgált az ismertető előadás, s az erőgép bemutatása. a traktor megnyerte a szakemberek tetszését, s már a helyszínen többen határozták el, hogy vásárolnak belőle. /mti/

bb 47. pécssett rendezik az első magyar- finn testvérvárosi képzőművészeti tárlatot - lahti kiállítók a mecsekaljai városban

vid/um fm hgy 1972. január 21

pécs testvérvárosa - a finnországi lahti - képzőművészek alkotásaiból rendeznek tárlatot a mecsekaljai városban. a kiállítást vasárnap ünnepélyes keretek között martti ingman, a finn képzőművészeti szövetség budapesti nagykövete nyitja meg a technika házában. az esemény alkalmából pénteken pécssett tájékoztatták a kulturális szervek és a sajtó képviselőit a lahti képzőművészeti életéről, a finn képzőművészek pécsi kiállításáról. vigh józsef, a városi tanács munkatársa ismertette, hogy pécs és lahti testvérvárosi kapcsolatai immár másfél évtizedes múltra tekintenek vissza. e barátság jegyében került sor zeneművészek, énekkarok, könyvtárosok, népművelők, orvosok és sportolók kölcsönös vendégszereplésére, illetve tanulmányutjára, é a mosztani képzőművészeti kiállításra is. kaija ika:valko asszony, a kiállítás szervezője elmondottav ez az első alkalom, hogy a finn képzőművészek alkotásaiból a testvérvárosi kapcsolatok keretében tárlat nyílik magyarországon. ez a kezdeményezés várhatóan utat nyit majd a finn és a magyar művészek rendszeres kiállításcsereje számára. ezután bemutatta a vendégeknek a kiállított műveket: mintegy nyolcvan táblaképet és grafikát, valamint brozból, fából és műanyagból készült szobrot. az 1954-ben alapított lahti művészeti társaságnak ugyyszólván minden -szám szerint huszonöt - tagja képviselve van a tárlaton, köztük kaija ika:evalko asszony is. /mti/

- 30 -

15.25/um

1546

bb 48. negyven éves a péti munkáskórus

vid/um fm hgy 1972. január 21.

a péti munkáskórus pénteki közgyűlésen megemlékezett fennállásának 40. éves jubileumáról.

a 44 tagu kórus - horváth istván karnagy vezetésével - sikereiben gazdag múltra tekinthet vissza. a kórus az év forduló jegyében állította össze idei programját, amelyből kiemelkedik a jubileumi hangverseny. erre - a velük baráti kapcsolatot tartó - budapesti medicor férfikórust is meghívják.

-.-

bb 49. vágottbaromfi bemutató kecskeméten

vid/kz/um hgy 1972. január 21.

tapasztalatcserevel egybekötött árubemutatót tartottak pénteken a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalatnál. a meghívott vendéglátóipari vállalatok, szövetkezeti étkezdék, és üzemi konyhák vezetői, valamint a kiskereskedelem szakembereit a gyár legújabb termékeiről tájékoztatták. az üzem 84 féle terméke közül elsősorban azokra hívták fel a figyelmet, amelyek korábban szezonális jellegűek voltak, ma viszont már szinte egész évben ki tudják szolgálni velük a vevőket. köztük tartozik a pecsenyepulyka, a pecsenyekacsa, a tyúk- és a kakashus. a gazdaságos felhasználásukhoz főzési recepteket is mellékeltek. izlelésre pedig kakaspörköltet, rántott pulykamellett, spékelt sültkacsát szolgáltak fel a bemutatón. a három megye kereskedelmi és vendéglátóipari szakemberei szívesen fogadták a gyár újszerű kezdeményezéseit. javaslatot tettek a vágottbaromfi nagyban szállítására, csomagolására, s felhívták a gyár figyelmét a fogyasztók igényére. a konyhakész vágottbaromfifélék keresettségét tanúsítja, hogy januárban eddig 18 vagonnyit adtak át a hazai fogyasztóknak. kitünt, hogy eennél jóval többre lenne kereslet, ha a gyár által szállított áru fogadására jobban felkészülne a kereskedelem is. a hűtőpultok hiánya ugyanis korlátozza a vágott baromfifélék forgalmazását. /mti/

- 31

15.30/um

1550

bb 50. eszmecsere várospolitikáról: bányász szocialista brigádvezetőket láttak vendégül komló tanácsának vezetői

vid/fm bzs hgy

1972. január 21.

a várospolitikai elképzelések, valamint a szocialista brigádmozgalom céljainak megbeszélése, egyeztetése végett négy bányász szocialista brigádvezetőnek képviselőit látták vendégül pénteken komló tanácsának vezetői. a témák között szerepelt a városszépítő társadalmi munka is, amelynek szép hagyományai vannak komlón. 1968-tól minden évben jóval egy millió forint felett volt a társadalmi összefogással végzett munka értéke, amiből példásan vették ki részüket a szocialista kollektívák. a tanács ez évben főleg két területen szeretné összpontosítani az önkéntes segítséget. egyik a berek-völgyben létesülő husz hektáros jubileumi park, amelyet különleges fákkal beültetett arborétummá fejlesztenek. lesz a parkban füves játszótér, ródlipálya, sétány, stb. a három-négy évre tervezett program megvalósításából kossuth-bánya dolgozói vállaltak részt. a másik ilyen létesítmény a bányász-park, amelyet szeretnének az idén befejezni, hogy a bányásznapi méltó környezetben állítsák helyére és avathassák fel a város legújabb emlékművét.

a szocialista brigádvezetők látogatását az üzemekben viszonzózzák komló tanácsának vezetői. munkahelyükön találkoznak majd a város fejlesztésében közreműködő munkás-kollektívákkal. /mti/

--

bb 51. mi okozta a bányász szembetegséget? - zöldhályog szűrés tatabányán

vid/kz bzs hgy

1972. január 21.

husz éve nyílt meg a komárom megyei kórház szemészeti osztálya. az évfordulóról pénteken emlékeztek meg. rámutattak, hogy a tatabányai szemészek munkájához több tudományos eredmény is fűződik. hosszú évekig kutatták például, mi okozza a bányászok szemrengését. arra a megállapításra jutottak, hogy ez a bányabeli gázok belélegzésének a következménye. a megállapítás helyességét igazolja, hogy amióta hatékonyabb, korszerű szellőzést vezettek be, egyetlen bányász sem betegedett meg ilyen szembajban.

/folyt. köv./
15.23/bzs

- 32 -

bb 51. /mi okozta ... 1. folyt./bzs

sokat tett az osztály a különféle szembetegségek megelőzése érdekében. hat évvel ezelőtt, országosan elsőként kezdték meg a glaukoma, közismertebb néven zöldhályog szűrővizsgálatokat. ez a betegség többnyire jel nélkül, alattomosan támad. a tapasztalatok szerint minden száz 40 évnél idősebb ember közül kettő válik glaukomássá. mire észreveszi a bajt, állapota már súlyos, jelentősen romlik a látása. a statisztika kimutatja azt is, hogy minden 100 vak ember közül 20 glaukomától veszíti el látóképességét. az idejében felfedezett betegeknek viszont a rendszeres kezeléssel és gondozással sikerül megóvni az éleslátást, és csaknem kivétel nélkül elkerülhető a vakság. mivel azonban a szűréseken nem jelent meg kielégítő számban a lakosság, most a szemészeti szakrendelőket felkereső, minden 40 évesnél idősebb embert ellenőriznek majd így a legveszélyesebb korban lévők közül kiszűrhetik a glaukomásokat. az egyszerű műszeres vizsgálathoz a felszereléseket már beszerezték, és a kórházi osztályokon képezik majd ki az asszisztenseket. hasonló módon veszik fel a küzdelmet a gyermekkori kancsalság ellen. cél az, hogy egyetlen kancsal gyerek se legyen az általános iskolába lépők között. ezért az óvodákban kancsalsági szűrővizsgálatokat végeznek majd. a betegség gyógyításához szükséges korszerű felszerelésekkel már el van látva az osztály. /mti/

--

bb 52. egy év alatt száztizennégy millió forintos kártérítés az állami biztosító „zárszámadó” sajtótájékoztatój szolnokon

vid/fm bzs

1972. január 21.

negy száz tizennégy millió forintos kártérítési összeget fizettek ki egy év alatt szolnoki megyében. közölte pénteken az állami biztosító megyei igazgatóságának sajtótájékoztatóján dr. dobos istván igazgató. a legnagyobb arányú kárrendezésre a tsz-ek és az állami gazdaságok szorultak. a mezőgazdasági kulturákat ért jégverés, homokverés, vihar és fagykár miatt több mint kilencven millió forintot kaptak kézhez a gazdaságok. a lakosságot ért anyagi károk, a gépjármű-karambolok, balesetek után több mint 22 millió forintot folyósítottak.

/folyt. köv./
15.30/bzs

- 33 -

1600

bb 52. /egy év alatt ... 1. folyt./bzs

Jelentős volt 1971-ben a gépjármű-balesetek száma: több mint kétezer karambol után fizettek kisebb-nagyobb kártérítést. a gépjármű-balesetknél közmegelegedésre alkalmazták a gyorsított eljárást. a tízezer forint értéken alul keletkezett gépjármű-károkat - mintegy kétszáz esetben - a kárszakértő szemlézése után azonnal kifizették. egyre népszerűbb a megyében a csoportos életbiztosítás. a megye lakosságának közel egynegyede - kevés híján százezer dolgozó - tagja a munkahelyi biztosítási formának. egy év alatt három millió forint díjvisszatérítésben, a szociális alapról üdültetésben, társasutazásban és segélyezésben részesültek a csébi tagjai. csupán a tisztagok közül hatszázán üdültek debrecenben, harkányban és Hévízen.

a jelenlegi biztosítási formák korszerűsítésén túlmenően, az idén megszervezik a hősegíjuttalom-jellegű életbiztosítások kötését. a vállalatok az új forma keretében az ötvenedik életévüket még be nem töltött dolgozók javára például tíz éves munkaviszony megkötése esetén tízezer, vagy annak többszörösét kitevő összegre köthetnek ilyen biztosítást. a szerződés határidejének lejártakor az összeget egy tételben megkapják a dolgozók. /mti/

--

bb 53. hazautazott a csehszlovák oktatásügyi küldöttség

tm zs bzs -cz

1972. január 21.

pénteken elutazott budapestről stefan chochol szlovák oktatásügyi miniszter vezette csehszlovák oktatásügyi küldöttség, amely ilku pál művelődésügyi miniszter meghívására látogatott hazánkba.

a küldöttség többek között látogatást tett a budapesti műszaki egyetemen, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem nyelvi laboratóriumában, az országos pedagógiai intézetben és a fazekas mihály gimnáziumban. a vendégek egy napot békéscsabán töltöttek, ahol a megyei párt- és tanácsszervek vezetőivel tárgyaltak, és látogatást tettek a szlovák nemzetiségi iskolában.

/folyt. köv./
15.38/bzs

- 34 -

1605



bb 53. /hazautazott ... 1. folyt./bzs

a csehszlovák delegáció találkozott aczél györggyel, az mszmp politikai bizottságának tagjával, a kb titkárával. fogadta a küldöttséget nagy miklós, az mszmp kb tudományos, közoktatási és kulturális osztályának vezetője. tárgyalást folytattak ilku pál művelődésügyi miniszterrel, és a minisztérium más vezetőivel. köz- és felsőoktatási kérdésekről. a vendégek tiszteletére ilku pál miniszter és frantisek dvorsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete fogadást adott.

stefan chocholt és kíséretét ilku pál művelődésügyi miniszter bucsuztatta. /mti/

--

bb 54. magyar-szovjet felsőoktatási egyezményt irtak alá

t szö/mm zs bzs -cz

1972. január 21.

pénteken a művelődésügyi minisztérium és a szovjetunió felsőfoku és középfoku szakoktatási minisztériuma között két évre szóló megállapodást irtak alá. az egyezmény értelmében az idén nyáron 31 magyar felsőoktatási intézmény 70 csoportban együttesen 1.200 diákot küld a szovjetunió hatvan egyetemére és főiskolájára nyári szakmai gyakorlatra. a következő évben ugyancsak 1.200 magyar diák végezheti nyári gyakorlatát a szovjetunióban. mindkét nyáron ugyanilyen számban érkeznek szovjet egyetemi és főiskolai hallgatók hazánkba szakmai, termelési gyakorlatra. a cserékre általában május 1-e és szeptember 1-e között kerül sor, a gyakorlat időtartama általában 3-4 hét.

a diákcsoporthoz cseréje már több éve jól bevált gyakorlat: elősegíti a hallgatók szakmai ismereteinek bővítését, a korszerű üzemekkel, tudományos kutatóintézetekkel, s a legújabb tudományos módszerekkel való megismerkedésüket, a szovjet és a magyar oktatási intézmények kapcsolatait tovább erősíti. a diákok kölcsönösen megismerkednek egymás életével, kulturájával, s a két ország társadalmi-gazdasági eredményeivel. /mti/

--

15.42/bzs

- 35 -

1615

bb 56. „kigazdálkodta,, a veszteséget a köröstáj tsz

vid-kz/tné bzs -cz

1972. január 21.

békés megye 132 mezőgazdasági termelőszövetkezte közül a 7500 holdas gyulai köröstáj termelőszövetkezetben készült el elsőként a múlt évi gazdálkodás eredményeit és hibáit elemző mérleg. a fontos dokumentum a pénteken megtartott zárszámadási közgyűlésen került a tagság elé. a közgyűlésen Laszli pál elnök rámutatott, hogy a szövetkezetnek az idén már csaknem 2.5 milliárd forint tiszta nyeresége volt, a tagok egy munkanapra eső átlagos keresete pedig megközelítette a 90 forintot. az eredmény mögött rendkívüli erőfeszítések húzódnak meg. a közös gazdaság ugyanis békés megye legmélyebben fekvő területén működik és emiatt nagyon gyakran okoznak tetemes károkat a belvizek. 1970-ben például a belvízkárok együttes értéke 17 milliárd forint volt, s így a gyors állami segítség, s a tagság minden áldozatkészsége ellenére is 6.5 milliárd forintot hiánnyal zárták azt az évet. tavaly több mint ezer holdat nem tudtak hasznosítani a belvizek miatt, s ugyanakkor tartós szárazság is sújtotta a határt. ilyen körülmények között a fenti eredmény minden elismerést megérdemel.

beszámolt az elnök arról is, hogy az említett veszteségek pótlására dotációt és kártérítést együttesen 8.5 milliárd forintot kaptak 1970-ben. a veszteség többi részét a maguk erejéből pótolták. leegyszerűsítették a termelés szerkezetét, amit csak lehetett gépesítettek, előnyösen együttműködtek a szomszédos közös gazdaságokkal. szigorú pénzügyi, gazdálkodási fegyelmet érvényesítettek, csökkentették az inaktív munkát. mindezek együttes eredményeként lett a veszteséges szövetkezetből az idén már nyereséges. a szövetkezeti forgóalap értéke az elmúlt évben 10 milliárd forinttal gyarapodott. beruházásra 1,250.000 forintot költöttek, s ugyanakkor a szociális, kulturális alap terhére is kifizettek 600 ezer forintot. mindent összevetve, a szövetkezet megerősödött, s megalapozottan kezdi az 1972-es esztendőt./mti/

--

bb 61. Lenini komszomolistákkal együtt emlékeztek Leninre a békéscsabai uttorok és kisdobosok

vid/fm bzs -cz

1972. január 21.

„Leninre emlékezünk,, címmel ünnepséget rendeztek pénteken a békéscsabai kulich gyula ifjúsági és uttorházban. a város iskoláinak 80 uttorje és kisdobosa találkozott szovjet pionirokkal és lenini komszomolistákkal. megemlékeztek a lenini kom-

szomol fennállásának 50. évfordulójáról, a magyar és a szovjet gyermekek barátságáról. a „házigazdák,, ezután bemutatták a vendégeknek békéscsaba nevezetességét./mti/

15.48/bzs

--
- 36 -

16²⁰

bb 55. betonozók sátor alatt - óriás műanyagátrak inotán

vid/um kz cz

1972. január 21.

elkészítette a győri graboplast pamutszövő-és műbőr-gyár azt az óriási méretű műanyagátrakt, amelyet az inotai hőerőmű energia hálózatának bővítésével kapcsolatos külső építkezéseknél állítanak fel. ötvenöt méter hosszú, huszonnyolc méter széles és nyolc méter magas ikerpárját már három héttel ezelőtt felszerelték és összeállították inotán. a január eleji nagy hidegben, meglehetősen beáramoltatásával, ennek védelmében végezték a több emelet mélységben folyó betonozást. az inotán használtakkal 65-re emelkedett a győri készült óriás műanyagátrak száma, s még az idén elkészül a 100. felújított „műanyag épület,, is. többek között uszodák, sportcsarnokok, raktárak, sőt, újabban lovardák fedésére használják./mti/

--

bb 57. a legszebb heves megyei község : feldebrő

vid/um fm cz

1972. január 21.

heves megye lakossága sokat költ virágpalántákra, facsometékre díszcserjékre és egyéb olyan anyagokra, amelyeket felhasználhat közvetlenkörnyezete szépítésére, csinosítására - állapította meg a hazafias népfront heves megyei elnöksége pénteken egerben tartott ülésén, ahol a lakóhely-szépítési és virágosítási verseny 1971. évi tapasztalatairól tanácskoztak. elmondották, hogy a megyében egyre szaporodnak a szép, rendezett, fásított, virágosított tiszta községek. 1971-ben már 82 község nevezett be a hazafias népfront által meghirdetett lakóhely-szépítési versenybe. a lakosság évről-évre nagyobb mértékű társadalmi munkával segíti lakóhelye csinosítását, szépítését.

ujdonság, hogy az elmúlt évben már számos vállalat, közintézmény, termelőszövetkezet munkáskollektívája, továbbá uttor-csapatok is bekapcsolódtak a nemes mozgalomba. a megyei elnökség „a megye legszebb községévé,, feldebrő községet nyilvánította. a városok között pedig hatvan érte el a legjobb eredményt./mti/

--
- 37 -

16⁴⁰

9

bb 58. vakmerő módon felmarkolta a kasszapénzt - két -és fél-
évi szabadságvesztésre ítélték

vid/um fm cz

1972. január 21.

petrik dezső 38 éves büntetett előéletű mezőrsi alkal-
ni munkás rokoni látogatáson járt komáromban. éjszaka vendég-
látói szekrényéből kiemelt egy rádiót és 120 forintot. más-
nap bement egy komáromi üzletbe, ahol a boltvezető éppen elő-
készített 6.000 forintot postai feladásra. egy pillanat-
nyi alkalmat kihasználva, vakmerő módon felmarkolta a pénzt
és kiszaladt az üzletből. a városon át üldözték, végül is el-
fogták. bűnlajstromát más is terheli, munkakerülő életmódja
miatt nem fizette a rá kiszabott havi 350 forintos gyermek-
tartási díjat, és már több mint 2.000 forint hátraléka volt.
az esztergomi megyei bíróság petrik dezsőt összbüntetésül -
jogerősen - két-és félévi szabadságvesztésre ítélték. /mti/

-. -

bb 59. új magyar-román határátkelő állomás gyulán

vid/um kz cz

1972. január 21.

pénteken gyulán átadták rendeltetésének a magyar-román
határátkelő állomás új épületét. a határátkelőn eddig a vám-
és pénzügyőrség, illetve a határőrség képviselői egy ideigle-
nes faházban látták el a feladatukat. a megnövekedett személy-
és teherforgalom lebonyolításában nagy szerepet játszó állomás
kialakítására 8,9 millió forintot költöttek. a hivatali helyi-
ségeken kívül kényelmes társalgót és modern büfét is berendez-
tek.

az új gyulai határátkelő állomásépületet terpitkó andrás,
a vám-és pénzügyőrség országos parancsnoka vette át az építők-
től. /mti/

-. -

bb 60. óvári miklós látogatása kecskeméten és baján

vid/um f m cz

1972. január 21.

óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára
két napos látogatást tett bács-kiskun megyében. csütörtökön
délelőtt kecskeméten dr. romány pál, a megyei pártbizottság
első titkára fogadta és tájékoztatta az alföldi megye életé-
ről

/folyt.köv./

- 38 -

1650

bb 60. /óvári miklós folyt./um

ezután katanics sándornak, a megyei pártbizottság titkárának
és szabó lajosnak, a kecskeméti városi pártbizottság titkárá-
nak társaságában felkereste a lampart zománcipari művek kád-
gyárát, ahol zárai géza igazgató és berente lászló, az üzemi
pártszervezet titkára ismertette az üzem fejlődését, dolgozó-
nak élet-és munkakörülményeit, valamint az üzemi pártszervezet
tevékenységét. óvári miklós megtekintette az üzemcsarnokokat, a
munkafolyamatokat, ezt követően pedig az üzem pártvezetőségi
tagjaival és szocialista brigádvezetőivel folytatott beszélge-
tést többek között a fizikai dolgozók szociális helyzetéről,
erkölcsi-anyagi megbecsüléséről. délután a megyei pártbizottság
párt-és tömegszervezetek osztályának munkatársaival találkozott,
majd a városi pártbizottságon az időszerű bel-és külpolitikai
kérdésekről tartott előadást, este pedig a megyei pártbizottság
napilapja, a petőfi népe szerkesztősége munkájával ismerkedett.

Látogatása pénteken baján folytatódott, ahová elkísérte
katanics sándor, a megyei pártbizottság titkára. szabó imrével,
a bajai járási pártbizottság első titkárával és papp györggyel,
a városi pártbizottság titkárával folytatott megbeszélést, azu-
tán a bajai finomposztó vállalatnál tett látogatást. kétnapos
programja befejezéseként óvári miklós bajai járási és váro-
si pártmunkások számára tartott politikai tájékoztatót. /mti/

-. -

bb 62. dolgoznak a jégtörő hajók - a jugoszláv dunaszakaszon
támadásba lendültek a három és fél kilométeres jégmező
ellen

1 sb/um ie cz

áoué. január 21

az utóbbi napokban mérséklődött ugyan a hideg, de a
folyók és tavak jégpáncélja még nem változott lényegesen. a
balaton és a velencei tó jege még gzekben a napokban is 3-4
centiméterrel vastagodott, s a tiszta 600 kilométer hosszú magyar
szakszából 500 kilométernyit továbbra is álló jégmező takar.
a változás mindössze annyi, hogy a mura és a bodrod felső sza-
kaszán nem keletkeztek újabb jégtáblák, így a zajlás már leuszott
mind a két folyón. a mura jege is hozzájárult ahhoz, hogy a dráva
torkolati szakaszán sűrűn egymás mellé sorakoztak a jégtáblák
s így drávaszabolcstól a torkolatig megállt a jég.
/folyt.köv./

- 39 -

16.00/um

1650

bb 62. /dolgoznak a jég-.... folyt./um

a duna magyar szakaszán a zajlás erőssége nem változott, általában a folyó vizeknek 30-50 százalékát fedik az uszó jégtáblák. a dél-magyarországi duna-szakaszon hat jégtörő haj „tereli”, a zajlást, feldarabolja, utnak indítja a part-hoz fagyott jégkaréjokat. a jugoszláv oldalon viszont változott a helyzet. a magyar határtól csaknem 80 kilométernyire, déljénél három és félszáz méter hosszú szakaszon megállt a jég. ezért a jugoszláviába átirányított öt magyar jégtörő hajó pénteken összpontosított támadást indított a jégmező ellen, hogy utat nyithasson a magyar szakaszból érkező zajlásnak. /mti/

--

bb 63. munkások jubileumi egységgyűlése a xii. kerületben

pá zs bzs la

1972. január 21.

a xii. kerületi munkások ságvári endre zászlóalja a magyar optikai művek szakaszs árpád művelődési házában pénteken tartotta meg jubileumi egységgyűlését. a munkásság zászlóbontásának másfél évtizedes évfordulóján rendezett ünnepélyes zászlóalj-gyűlés elnökségében helyet foglalt papp árpád vezérőrnagy, az mszmp kb tagja, a munkásság országos parancsnoka, katona imre, az mszmp budapesti bizottságának titkára, valamint floreal chomon mediavilla, budapesti kubai nagykövete.

horváth ferenc színművész szavalata után dr. tóth jános, a xii. kerületi pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetések átadására került sor. az uttorok és a kisz fiatalok köszöntője után az egység személyi állományának új tagjai fogadalmat tettek az egység zászlója előtt.

az ünnepség második részében a belügyminisztérium duna művészegyüttese adott műsort. /mti/

--

16.35/bzs

- 40 -

16.55

bb 64. elhunyt bártfai sándor kossuth-díjas tsz elnök

vid/kz bzs la

1972. január 21.

pénteken, 77 éves korában elhunyt bártfai sándor, a karcagi lenin termelőszövetkezet nyugdíjas, kossuth-díjjal kitüntetett elnöke. az egykori szegény földműves a nagykunság termelőszövetkezeti mozgalmanak kiemelkedő harcosa, egyénisége volt. 1951-től nyugdíja menetelégig - 15 évig - irányította az országos hírvé vált nagyüzemi gazdaság munkáját. a legmagasabb állami kitüntetését, a kossuth-díjat, a tsz mozgalom megszilárdításában végzett fáradhatatlan, sikeres munkájáért kapta. bártfai sándort a lenin tsz saját halottjának tekinti. temetésére hétfőn kerül sor a karcagi temetőben. /mti/

--

bb 65. mérlegen: az általános iskolai oktatás helyzete -
ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t/pr zs bzs la

1972. január 21.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

az általános iskolai hálózat az elmúlt esztendőben nem kapta meg azt a törődést, figyelmet, amely a közoktatásban betöltött szerepe miatt joggal megillette volna - általában meg kecskeméten tartott pénteki ülésén az országgyűlés kulturális bizottsága. a képviselők dr. ortutay gyula elnökletével az általános iskolai oktatás helyzetét elemezték. tanácskozásukon részt vett varga gaborné, az országgyűlés alelnöke, dr. román páli, a megyei pártbizottság első titkára, valamint bács-kiskun megye számos tanácsi vezetője.

dr. gosztonyi jános művelődésiügyi miniszterhelyettes vitaindító referátumában egyebek között hangsúlyozta: társadalmi életünk eredményei között joggal tartjuk számon az általános iskola műveltségi szint emelést, azt, hogy az általános iskolát - a tanköteles kor végéig - a gyermekek 91 százaléka végzi el. az általános iskola mindjobban teljesíti társadalmi funkcióját: az olvasás, írás és számolás alapelemein túl a diákok túlnyomó többségét ma már a továbbtanulásra készíti fel. sajátságos, az ország települési szerkezetéből adódó gond viszont, hogy gyakran jelentős színvonalkülönbség van iskola és iskola között, az egész nép számára biztosítandó alpműveltségből nem részesülnek azonos szinten a városokban illetve a kis településeken, tanyákon élők gyermekei.

/folyt. köv./
16.52/bzs

- 41 -

17.10

bb 65. /mérlegen: ... 1. folyt./bzs

az általános műveltséget jelentő ismeretekben, készségekben és képességekben világszerte megnövekedtek a követelmények, s miután a magas színvonalú iskoláztatást még nem sikerült biztosítani a kis települések összevont osztályu tanulócsoportjai számára, a tudományos és technikai fejlődés akkor sürgeti közoktatási rendszerünk továbbfejlesztését, amikor még a korábbi nevelési feladatoknak sem sikerült maradéktalanul eleget tenni.

az ellentmondások okai között említette dr. gosztonyi jános az ország korszerűtlen településszerkezetét, a történelmi múltban „szétforgácsolódott”, iskolahálózatot, a társadalom fejlődése során keletkezett újabb igényeket, a pedagógiai felkészültség nem mindig elégséges voltát, valamint az általános iskolai épületek elavultságát, elöregedtségét.

a gyermekek sorsára óhatatlanul kihat, hogy „honnán”, indulnak. amíg a városokban a nyolc osztályt végzett tanulók 90 százaléka kíván továbbtanulni, a falvakban a továbbtanulási arány már csak 70 százalék körül mozog, a külterületeken pedig még alacsonyabb az arány. a művelődéshez való jog mellett nem minden kisdiák számára azonosak a lehetőségek. ma még 120 ezer gyermek tanul összevont osztályokban, s közülük 40 ezer felsőtagozatos egyáltalán nem részesül szakrendszerű oktatásban. a művelődésügyi statisztikák 1100 körzeti iskolát tartanak számon: ezekbe a központokba naponta 50 ezer gyermek jár be kerékpáron, gyalog, vonattal vagy autóbusszal. nem túl rózsás a helyzet az általános iskolai diákközhözni hálózatot tekintve sem: ezekben a kis kollégiumokban ma még csupán 7500-an kaphatnak helyet. súlyosbitja a gondokat, hogy az összes képesítés nélküli pedagógus több mint 36 százaléka éppen ezeken az amúgyis hátrányos helyzetű tanyasi, külterületi iskolákban dolgozik. noha munkájuk könnyítésére a művelődésügyi minisztérium speciális kézikönyveket ad ki, az alapvető megoldás csak az összevont osztályu felsőtagozatok megszüntetése lehet. súlyos gond, hogy a még mintegy 200-ra tehető azoknak az iskoláknak a száma, ahol nincs villany. a tanyákon, külterületeken élő gyermekek, - a még magasabb követelményeket támasztó jövő felnőttei egyelőre igen nehéz körülmények között, nem a kívánt színvonalon készülnek az életre - huzta alá dr. gosztonyi jános.

/folyt. köv./
16.55/bzs

- 42 -

1420

bb 65. /mérlegen: ... 2. folyt./bzs

madarász lászló, a bács-kiskun megyei tanács elnökhelyettese megyéje tanyás területeinek közoktatási helyzetéről tájékoztatta a bizottság tagjait. elmondotta, hogy külterületen, nagyobb részben hagyományos szórvány-tanyákon él minden negyedik megyei lakos, összesen 150 ezer ember. az elvándorlás innen évek óta tartó folyamat: az elmúlt tíz esztendő alatt a megye 68 tanyás településének népessége csaknem 40 ezerrel csökkent. a homokhátság tanyavilágában 264 külterületi iskola van, amelyek 200 képesítés nélküli tanítót foglalkoztatnak. 4200-ra tehető azoknak a felsőtagozatos tanulóknak a száma, akik nem részesülnek szakrendszerű oktatásban. figyelmeztető adat, hogy a külterületi iskolák diákjainak csupán 50-54 százaléka végzi el nyolc esztendő alatt az általános iskola nyolc osztályát. a tanulmányaikat általános szinten befejezők nem indulnak a városiakkal azonos eséllyel gimnáziumba vagy szakközépiskolába. a kecskeméti középiskolába jelentkezetteknek csupán 11 százaléka végzett külterületen. a megyei tanács elnökhelyettese elmondotta, hogy saját erejükből próbálnak enyhíteni a tanyasi iskolák gondjain, társadalmi munkások segítségével például 50 iskolát villamosítanak. egy másik sikeres megyei kezdeményezés: társadalmi szervezetek fordultak a közelmúltban felhívással a lakossághoz, a vállalatok, szervezetek kollektíváihoz, kértek segítséget az iskolák villamosításához, a kollégiumi hálózat bővítéséhez. a felhívás kellő visszhangra talált: a megyeiek kollégiumi alapja csaknem egymillió forinttal szaporodott.

bodor jeno, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője bács-kiskun közművelődési helyzetéről számolt be. elmondotta, hogy jónak ítélték a megye könyvtárhálózata, sokat korszerűsödtek a filmszínházak, s ugrásszerűen megnőtt a különböző klubok, szakkörök száma. mérsékelten ugyan, de gyarapodtak a megye művelődési otthonai, amelyeknek 60 százaléka azonban még így sem felel meg a követelményeknek. jó eredményeket értek el a helytörténeti és honismereti kutatásban, sikeresek folklór jellegű, a népművészeti kultúrát ápoló rendezvényeik. a könyvtárakba beiratkozott olvasók száma elérte a lakosság 25 százalékát, sok községben bontakoztak ki, honosítottak meg az ismeretterjesztés új, korszerű formái. néhány jellemző megyei adat: 1970-ben a könyvtárakban 110 ezer beiratkozott olvasót tartottak számon, a mozikat kis híján négy-millióan, a színház előadásait pedig 175 ezren látogatták. a 66 különböző kiállításnak, illetve a muzeumoknak 81 ezer látogatója volt.

/folyt. köv./
17.05/bzs

- 43 -

1720

bb 65. /mérlegen: ... 3. folyt./bzs

a referátumokat követő vitában megfogalmazódott: a tanyákat gazdasági szükségesség hozta létre, s az is fogja majd megszüntetni. a hosszan tartó folyamat idején is össze kell azonban fogniuk az illetékeseknek a gondok enyhítésére. a bizottság határozattá emelte azt a javaslatot, amely társadalmi összefogást sürget a tanyasi, külterületi iskolák problémáinak megoldására. a képviselők hangsúlyozták, hogy az országgyűlés kulturális bizottsága hasznosnak, követésre érdemesnek tart minden olyan kezdeményezést, amely valamelyest is könnyít az itt élő apróságok sorsán. több képviselő elmondotta, hogy sürgősen változtatni kellene a képesítés nélküli pedagógusok alkalmazásának gyakorlatán, s csak azokat kellene tanítói teendőkkel megbízni, akik már hallgatói valamelyik tanárképző főiskolának, vagy a felvételin ugyan megfeleleltek, de helyhiány miatt nem kerülhettek be. számosan úgy vélték, hogy a nemzeti jövedelem növekedését meghaladó mértékben kellene az oktatásra szánt pénzt „szaporítani”, elhangzott az a javaslat is, hogy a televízió második programját fokozottabb mértékben kellene az oktatás szolgálatába állítani. figyelemre méltó indítványnak tartotta a bizottság, hogy a megszünt tanyasi iskolák épületeinek eladásából származó pénzt a helyi tanácsok - hasonlóan bács-kiskun megyéhez - kollektív alap létesítésére, gyarapítására használják fel. az ülésen bíralták az állami könyvterjesztő vállalatot: a képviselők tapasztalatai szerint nem juttatja el kellő mennyiségben a tanyasi vidékekre a különböző iskolai munka-füzeteket, szakkönyveket. az egyik szabócs megyei képviselő azt tette szóvá, hogy kisebb iskolák felépítésére nem találnak vállalkozót, mert egy rendelkezés megtiltja, hogy kifizessék a nyolcmillió forint alatti részszámlákat. az építési kapacitással rendelkező tsz-eknek, vagy ktsz-eknek viszont olyan alacsony a forgótkéje, hogy folyamatosabb fizetés nélkül bele sem kezdenek a munkába. a bizottság elhatározta, hogy felkéri az egészségügyi, illetve a művelődésügyi minisztériumot: közösen vizsgálják meg a szellemileg elmaradott gyermekek külön képzésének lehetőségeit. a tanácskozás dr. ortutay gyula zárásával ért véget. a vitában felszólt salamon hugóné, szilágyi gábor, szabó józsef, m. dömötör jános, varga gáborné, orosz ferenc és káli ferenc országgyűlési képviselő. /mti/

17.12/bzs

- 44 -

1780

bb 66. szovjet művész kiállítása kecskeméten

um zs la

1972. január 21.

petrov-vodkin szovjet festőművész budapesten nagy sikert aratott alkotásaiból vasárnap a kecskeméti katona józsef múzeumban nyílik kiállítás. a rendezésre és a megnyitásra magyarországra érkezett nyina barabanova, a leningrádi orosz múzeum tudományos munkatársa és ananyij brindarov főrestaurátor. /mti/

--

bb 67. magyar naiv művészek kiállítása svájcban

um zs la

1972. január 21.

vasárnap nyílik a svájci winterthur-i kunst múzeumban a „magyar naiv művészet a xx. században”, című kiállítás. a kiállításon 14 művész több mint 80 alkotásával ad képet a magyarországi naiv festők világáról, a századfordulótól napjainkig. /mti/

--

bb 68. e m b a r g ó : 19.00 óráig!

péter jános külügyminiszter

um zs la

1972. január 21.

táviratban üdvözölte csi peng-fejt, a kínai népköztársaság külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

--

bb 69. budapestre érkezett a kndk új magyarországi nagykövete

um zs la

1972. január 21.

pénteken budapestre érkezett pak gjong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság új magyarországi nagykövete. megérkezése alkalmából a ferihegyi repülőtéren dr. nagy lajos, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője üdvözölte. /mti/

--

- 45 -

17.20/um

1785

bb 70. magyar filmkollokvium franciaországban

um zs la

1972. január 21.

a franciaországi brest-ben szombaton és vasárnap magyar filmkollokviumot tartanak, a france-hongrie és a brest-i művelődési ház rendezésében. a kollokvium keretében kovács andrás két filmjét: a „staféta”, -t és a hideg napok, -at mutatják be és vitatják meg. a kollokviumra elutazott kovács andrás filmrendező, aki tájékoztatást ad a résztvevőknek a magyar filmművészet időszerű kérdéseiről. /mti/

--

bb 71. fehér lajos fogadta a csehszlovák antifasiszta harcosok szövetségének küldöttségét

k vt/um zs la

1972. január 21.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, a magyar partizán szövetség elnöke pénteken délután a parlamentben fogadta a csehszlovák antifasiszta harcosok szövetségének delegációját, amely mihos hrusovskynak, a szövetség föderatív bizottsága elnökének vezetésével tartózkodik hazánkban. a szívélyes baráti hangulatban lezajlott találkozáson részt vett uszta gyula altábornagy, a magyar partizán szövetség főtitkára is. /mti/

--

bb 72. angyalföld munkásóreinek ünnepi egységgyűlése

t vt/um zs la

1972. január 21.

a munkásórség fennállásának másfél évtizedes jubileuma alkalmából pénteken délután a vígszínházban tartotta ünnepi egységgyűlést a xiii. kerületi kilián györgy munkásór zászlóalj. az egység az elsők között alakult meg 15 évvel ezelőtt az angyalföldi gyárak, üzemek, vállalatok dolgozóiból és azóta is minden téren méltónak bizonyult a főváros nagymultu munkás-kerületének hagyományaihoz. feladatainak példamutató teljesítésével a xiii. kerületi munkásórok háromszor nyerték el a „kiváló zászlóalj”, megtisztelő címet és a vándorszerleget. /folyt.köv./

- 46 -

M 40

9

bb 72. /angyalföld munkásóreinek ... folyt./um

az ünnepi eseményen részt vett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, kónyi gyula belügyminiszter -helyettes, továbbá a xiii. kerület párt-, állami-és társadalmi szerveinek több vezetője, a társ-fegyverestestületek és a szovjet déli hadseregcsoport több képviselője. ünnepi beszédet kovács károly, a xiii. kerületi pártbizottság első titkára mondott, s meleg szavakkal köszöntötte az alapító tagokat, a munkásórok hozzátartozóit, a most tartalékállományba kerülő és leszerelő munkásórokat.

az ünnepségen felszólalt kállai gyula, s tolmácsolta a párt, a kormány, a társadalmi szervezetek szívélyes üdvözlését, jókívánságait, majd méltatta az önkéntes fegyveres testület létrejöttének és tevékenységének jelentőségét.

ezt követően került sor a különböző kitüntetések átadására. a zászlóalj tagjai közül összesen 260-an részesültek hosszú időn át tanúsított áldozatkész helytállásukért kitüntetésben, köztük 117-en 15 éves, 31-én 10 éves szolgálattal után.

az ünnepi egységgyűlésen bucsuztatták a leszerelőket és a tartalékállományba vonulókat, s eskült tettek az új munkásórok. /mti/

--

bb 73. óvoda saját erőből - a tanács és a gyár közösen tartja fenn

vid/um kz la

1972. január 21.

a múlt év végén született döntés esztergomban arról, hogy a városi tanács átad egy megüresedett, kertés pedagógusként óvoda céljára a látszerészeti eszközök gyárának. az üzem szakemberei azonnal megkezdtek a tervezési, az átalakítási munkákat. nem egészen két hónap után, pénteken már fel is avatták a 40 személyes óvodát. létesítésére több százezer forintot költöttek. nem kis értékű az a társadalmi munka sem, amellyel a dolgozók segítettek. több szocialista brigád pótműszakos keresetét ajánlotta fel játékok vásárlására. az új óvodát a tanács és a gyár közösen tartja fenn. zömmel a gyári dolgozók gyermekei kerülnek ide, de helyet kapnak lakóterületi kicsinyek is. /mti/

--
- 47 -

17.30/um

M 40

bb 74. a magyar békemozgalom küldöttsége is részt vesz az indokinaival szolidaritási világtalálkozón - májusban: európai biztonsági hét - ülést tartott az országos békatanács elnöksége

t tf/gk zs bzs la

1972. január 21.

pénteken - a hazafias népfront székházában - ülést tartott az országos békatanács elnöksége. a tanácskozáson - amelyen részt vett bencsik istván, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára is - darvasi istván alelnök vezetésével mérleget vontak a magyar békemozgalom eredményekben gazdag, eseményekben bővelkedő 1971. évi munkájáról és megtárgyalták a mozgalom 1972-re szóló feladatait, munkaprogramját.

sebestyén nándorné titkár vitaindító referátumában hangsúlyozta:

- az országos békatanács 1972. évi programja, a magyar békemozgalom ideai munkája - mindenekelőtt annak jegyében formálódik, hogy a béke és a háboru erőinek küzdelme - a nemzetközi események tanúsága szerint - fokozott aktivitást követel a nemzetközi békemozgalomtól és a békerők nemzeti seregeitől is. az első félévben a békemozgalom agitációs tevékenységével elősegíti a hazafias népfront tavasszal esedékes v. kongresszusának politikai előkészítését. rendezvények, események egész során ismerteti a különböző országokban működő népfront - és népfront jellegű mozgalmak, tömörülések szerepét, fontosságát, a program szerint a hazai békemozgalom - szoros együttműködésben az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságával - ebben az évben is tevélegesen részt vállal a kontinensünk biztonságáért folyó küzdelemben. hozzájárulunk - hangsúlyozta sebestyén nándorné - az európai haladó társadalmi erők és néptömegek összefogásának erősítéséhez, az európai népek fórumának megszervezéséhez. a magyar békemozgalom aktivistái is tudatában vannak annak, hogy a földrészünk tartós békéjéért vívott küzdelem a diplomáciai sikerek és az eddigi előrehaladás ellenére sem lehet csupán a kormányok ügye. a békemozgalom ebből a felismerésből kiindulva vállalja, hogy - az eddigiekhez hasonlóan a jövőben is - mindent megtesz hazánk és kormányunk külpolitikájának támogatásáért, a magyar közvélemény felsorakoztatásáért e politika erősítésére.

/folyt. köv./
17.40/bzs

- 48 -

:

bb 74. /a magyar ... 1. folyt./bzs

események, akciók hosszú soráról adott előrejelzést a beszámoló. társadalmunk minden rétegének bevonásával rendezendő gyűléseken, vitafórumokon ismerteti és támogatja az országos békatanács azt a fontos kezdeményezést, hogy 1972 júniusában üljön össze az európai népek közgyűlése. ez a nagy jelentőségű esemény - mint ismeretes - arra hivatott, hogy egyengesse az utat az európai országok kormány szintű értekezletéhez. „budapest-helsinki”, címmel májusban az európai biztonsággal összefüggésben demonstrációkra kerül sor. a magyar és a finn társadalmi mozgalmak a tömegszervezetekkel együtt, közös dokumentációs kiállításokat mutatnak be a két fővárosban. magyarországon május 6-13 között rendezik az európai biztonsági hetet, amely a figyelem középpontjába állítja az európai szocialista országoknak a kontinens békéje és biztonsága érdekében kifejtett erőfeszítéseit, az szkp xxiv. kongresszusának békeprogramját, a szovjetunió következetes békepolitikáját. a leszerelés ügyében az országos békatanács részt vesz a bvt javaslati alapján kibontakozó nemzetközi akciókban a fegyverkezés ellen és azért is sikraszáll, hogy 1972 a népek szervezett fellépésének éve legyen a leszerelésért. tudományos békekonferenciák segítik hazánkban ezt az ügyet.

az indokinaival népekkel vállalt szolidaritás erősítése változatlanul előtérben álló feladat. e tekintetben kiemelkedő jelentőségű nemzetközi esemény lesz a stockholmi vietnam-konferencia által kezdeményezett párizsi világtalálkozó, az indokinaival népek békéjéért és függetlenségéért. erre a demonstrációra - a nemzetközi békemozgalom 900 küldöttének és sok meghívott nagytekintélyű közéleti személyiségnek a részvételével - február 11-13-án kerül sor a francia főváros melletti versailles-i kongresszusi palotában. a magyar békemozgalom egész társadalmunkát képviselő magas szintű delegációt küld majd a világtalálkozóra, hogy tolmácsolja: a magyar közvélemény erősíti a minden jószándéku ember által azonos értelemben megfogalmazott követelést: legyen béke indokinaival. a világszerte megnyilvánuló szolidaritási akcióknak - az obt állásfoglalása szerint - hozzá kell járulniuk ahhoz, hogy 1972 döntő év legyen vietnam, laosz és kambodzsa sokat szenvedett népeinek - és meghozza a békét.

/folyt. köv./
17.45/bzs

- 49 -

17.45

bb 74. /a magyar ... 2. folyt./bzs

a közel-keleti kérdés kapcsán az országos béketanács támogat minden olyan hazai és nemzetközi kezdeményezést, amely a helyzet normalizálását, a térség békéjét, biztonságának megteremtését szorgalmazza. ehhez a helyes ut - a rendezés reális alapja - csakis a biztonsági tanács 1967. november 22-i határozatának végrehajtása lehet. a magyar békemozgalom programba vette, hogy szeptember 5. és 15. között antiimperialista hetet rendeznek, azzal a céllal, hogy széles körben ismertessék egy antiimperialista világtalálkozó politikai fontosságát és Magyarország feladatait ilyen találkozó előkészítésében.

a béke világtanácsnak január 28-30-án helsinki be összehívott elnökségi tanácskozásán - amelyen megszabják a bvt idei programját, körvonalazzák akcióját - ott lesz hazánk küldöttsége is, élén kállai gyulával, a hazafias népfrent országos tanácsának elnökével, aki egyben elnöke az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának is.

széleskörű véleménycsere bontakozott ki az ülésen békemozgalomunk tavalyi és ideai munkájáról. a vitában fel-szóltak: mag béla c. apát, az opus pacis ügyvezető igaz-gatója, dr. simai mihály, a magyar ensz-társaság főtitkára, kiss károly, a szot és az obt alelnöke, novák istván ny. főmérnök, kárpáti rudolf olimpiai és világbajnok, az obt tagjai, pethő tiber és dr. zsebők zoltán, az obt alelnökei, barsi tomaj, a kisz kb osztályvezetője és farkas lászló, az obt elnökségi tagja.

az obt elnöksége - az ülésen beterjesztett javas-lat alapján - az eddigi titkárt, sebestyén nándornét, aki már hosszú ideje eredményes, áldozatkész tevékenységet fejt ki az obt-ben, egyhangulag főtitkárrá választotta.

végül az elnökségi ülésen határozatot hoztak arról, hogy február 25-re - az országház vadásztermében - össze-hívják az országos béketanács ülését. /mti/

--

17.50/bzs

- 50 -

18⁰⁰

o

bb 75. megkezdődtek a tsz-zárszámadások bács-kiskun megyében

vid/um kz la

1972. január 21.

elkészültek a mérlegbeszámolók az elmúlt év termelési eredményeiről, megkezdődtek a zárszámadások bács-kiskun megye 248 termelőszövetkezetében, illetve szakszövetkezetében. a több mint 7 milliárd forint értékű mezőgazdasági terméket előállító közös gazdaságok tagjai, alkalmazottai 1,4 milliárd forint részesedési alappal gazdálkodnak. ennek mintegy 25 százalékát a zárszámadási közgyűlésen kapják kézhez a tsz-gazdák.

az elmúlt év gazdasági eredményeit jónak ítélik bács-kiskun megyében. felére csökkent a veszteséges termelőszövetke-zetek száma, s több, korábban gyengén működő közös gazdaság vezetői jelenthetik, hogy tuljutottak a „nehéz éveken”, fi-zetőképeseek. ezek közé tartozik a kisszállási szabadság terme-lőszövetkezet is, amely a megyében elsőnek, pénteken tartotta zárszámadó közgyűlését. gazdálkodásáról számot adva sikerült az 1970-es év veszteségét kigazdálkodni. a kis gazdaság - 2100 holdas - minden különösebb beruházás nélkül, a meglévő terme-lési feltételek jobb kihasználásával növelte termelését, hozta be hátrányát. a gondosabb munka, a termelési költségek csökken-tése eredményezte, hogy minden eddiginél jobban sikerült a szán-tóföldi növénytermelés és több hus került ki a hizlaldájukból. a régi szerfás sertéstelepükön ezer sertést hizlaltak meg. így az 1971-es év nyereségéből tartalékolni is tud a közös gaz-daság. jelentősebb termelésfejlesztésre az idén sem gondol-nak, a meglévő lehetőségek teljes kihasználásával növelik a bevételt, gyarapítják tőkájüket. az alapképzést gyorsít-ja, hogy a hiteltörelesztési kötelezettségük is minimális, s így az 1973-as évben már foglalkozhatnak az üzemágak bővítésével, a gépesítés felújításával. a gazdaság gyarapodásával egyide-jűleg a tsz-tagok részesedése is nő. tavaly a napi átlagkere-set 88,50 forint volt a tsz-ben.

szombaton újabb közös gazdaságok tartanak zárszámadó közgyűlést a megyében, a következő héten pedig tíz mezőgazdasá-gi szövetkezet ben történik meg az elmúlt év értékelése. /mti/

--

- 51 -

17.55/um

18¹⁰

bb 76. kertbarátok klubja

1 tf/um zs la

1972. január 21.

alakul rövidesen a hazafias népfrontnál, ahol pénteken a kertbarátok országos társadalmi szövetségének munkájáról tanácskoztak. e szövetség együttműködésben áll a népfront mezőgazdasági bizottságával, illetőleg kertbarát albizottságával. a kertbarátok szövetségének az ad jelentőséget, hogy egyre többen vannak a szabadidejüket kertészkedéssel eltöltő dolgozók, akik szakmai segítő testületként tarthatják számon a népfront kertbarátköreit. jelenleg a szövetségnek 26 tag-közösége van. budapesten például tavaly hét új kertbarát-szakkör, klub alakult. népes tagságuk részére - a központi klub létrehozásán kívül, amely egyébként a belgrád rakparti népfront-székházban működik majd - a szövetség kiszélesíti szakmai információ-szolgálatát, pályázatot is hirdet a közeljövőben. „fotó a kiskertben”, címmel. a legsikerültebb „kert-fotók-ból”, vándorkiállítást rendeznek. /mti/

..-

bb 77. az országos tervhivatal elnökének tájékoztatója a vállalati és a tanácsi középtávu tervekről

t sl/tr ie bzs la

1972. január 21.

párdi imre, az országos tervhivatal elnöke péntek délután tájékoztatta az újságírókat a vállalati és a tanácsi középtávu tervezési munkáról. a sajtóértekezletet várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

párdi imre emlékeztetett arra, hogy a vállalatok és szövetkezetek most első ízben dolgoztak ki önálló középtávu tervet, ami egyben a gazdasági reformnak is fontos vívmánya. az önálló tervkészítés előnyös hatásai közé tartozik, hogy továbbfejlődött a vállalatok információ-szerző és feldolgozó munkája, elmélyült a vállalatok közötti együttműködés. jelentős mértékben fejlődtek a kapcsolatok a vegyipari, a gépipari és az energiahordozókat előállító vállalatok és megrendelőik között, mert e szoros kapcsolatok elengedhetetlenek voltak ahhoz, hogy a vállalatok reális tervet készítsenek. ugyanakkor szorosabbakká váltak a vállalatok kapcsolatai felügyeleti szerveikkel is, ahonnan a tervezéshez szükséges számítási anyagot, az államközi egyezményekről, a várható piaci viszonyokról a tájékoztatásokat kapták.

/folyt. köv./

18.10/bzs

- 52 -

1835

bb 77. /az országos ... 1. folyt./bzs

hasonlóképpen fokozódott együttműködésük a bankszervekkel, a helyi tanácsokkal. a vállalati középtávu tervezés az üzemi demokrácia kiszélesítéséhez és elmélyítéséhez is hatékony eszköznek bizonyult, bár helyenként e lehetőséggel csak részben, vagy éppen formálisan éltek. a vállalatok egy része a dolgozókkal csak a jövedelmüket, a munka- és életkörülményeiket érintő tervrészleteket beszélte meg, a termelőmunka sok fontos kérdését azonban nem tárgyalta meg az üzemi kollektívákkal.

a tervhivatal elnöke néhány más fonákságra, helytelen gyakorlatra is utalt. egyes vállalatok terveiben a különböző előirányzatok között nem megfelelő az összhang, s vannak olyan tapasztalatok is, hogy egyes vállalati tervek túlzottan „felfelé”, orientálódnak, vagyis a tervben ott is a minisztériumtól kapott tájékoztató adatokhoz igazodtak, ahol a helyi adottságok miatt ettől valójában el kellett volna térni. a vállalati tervek összességétől sem azt várják az állami szervek, hogy a népgazdasági terv előirányzataival mechanikusan megegyezzenek. sokkal inkább szükséges, hogy a vállalatok törekvései bizonyos vonatkozásokban intenzívebbek legyenek a népgazdasági előirányzatoknál.

a tervek arról tanuskodnak, hogy a vállalatok és szövetkezetek többsége a negyedik ötéves terv időszakában a termelés bővítését tekinti egyik legfontosabb, sokszor még a munka hatékonyságának javításánál is lényegesebb feladatának. a termelés és a forgalom növekedésének üteme a vállalati tervekben általában nagyobb a népgazdasági előirányzatoknál. az iparvállalatok 1971-75 között a termelés mintegy 50 százalékos növekedését tervezik, szemben a 32-34 százalékos népgazdasági előirányzattal. az építőipari vállalatok 60 százalékkal kívánják növelni a termelést, a népgazdaságilag számolt 41-43 százalék helyett. hasonlóképpen erősen föléterveztek a közlekedési és a kiskereskedelmi vállalatok is. a termelés ágazati szerkezetében a vállalatok nagyjából a népgazdasági tervnek megfelelő irányokat követik. az ő elgondolásaik szerint is az átlagnál gyorsabban nő a kőolaj- és földgáztermelés, az alumíniumkohászat termelése, a közlekedési eszközök gyártása, a híradás- és vákuumtechnikai ipar, a műszeripar, az építőanyagipar, a vegyipar és kötszövőipar termelése. a mezőgazdaságban a kukoricatermelés és a sertéstenyésztés fejlesztésében - a népgazdasági tervnél gyorsabb előrehaladással számolnak, a szarvasmarhatenyésztés a népgazdasági tervben előirányozott szint körül alakul.

/folyt. köv./

18.15/bzs

- 53 -

1835

bb 77. /az országos ... 2. folyt./bzs

a vállalati tervekben előirányzott gyorsabb növekedés egyrészt azt igazolja, hogy a népgazdasági terv előirányzatai megalapozottak, s ugyanakkor azok túlteljesítésének bizonyos lehetőségeire is következtetni enged. gyakran azonban túlbecsülik a vállalatok a növekedés mennyiségi lehetőségeit, nem veszik figyelembe, hogy ezek megalapozásához még nem minden esetben teremthetjük meg az anyagi, műszaki és pénzügyi feltételek. a vállalatok gyakran a kereslet dinamikusabb növelésére számítanak, mint a népgazdasági terv, s ennek megfelelően tervezik a nem egyszer túlzott termelést is, exportját is a népgazdasági tervnél nagyobb mértékben kívánja növelni a termelő-üzemek nagyrésze. ennek realitása több esetben vitatható, a vállalati exportorientáció azonban mégis kedvező tendenciát jelez, mert hozzájárulhat az ország külkereskedelmi egyensúlyának javításához.

a vállalatok beruházási céljainak iránya és struktúrája megfelel a népgazdasági tervnek. ugyanakkor az is megállapítható, hogy a vállalatoknak viszonylag jelentős része túlméretezte beruházási szándékait, túlzottan optimistán ítélte meg a beruházásokhoz szükséges anyagi forrásokat. a termelő-üzemek a népgazdasági tervben meghatározott 23-25 százalékos helyett a beruházások 35 százalékos növekedését feltételezik, s különösen az ötéves terv első éveire terveztek a lehetségesnél jóval több beruházást.

a műszaki fejlődést érintő vállalati elképzelések szorosán kapcsolódnak a népgazdasági tervben is kiemelt célokhoz. az ipari üzemek kétharmad része úgy ítéli meg, hogy 1975-re gyártmányainak korszerűsége eléri, vagy megközelíti az élenjáró európai színvonalat. ehhez növekvő mértékben kívánnak licenceket vásárolni. az iparvállalatoknak több mint a fele a géppark bővítését és korszerűsítését tartja a műszaki fejlesztés legfőbb feltételének.

az ipari üzemek öt év alatt körülbelül 9 százalékkal kívánják növelni a létszámot, ami közel áll a népgazdasági /8 százalékos/ elképzelésekhez. kedvező az a tapasztalat is, hogy a mezőgazdaságban nagyobb létszámcsökkentést terveznek, mint amivel a népgazdasági terv számol. helytelen viszont, hogy a vállalati tervek nem foglalkoznak jelentőségéhez méltó hangsúllyal a helyesebb munkaerőgazdálkodással, a munka- és üzemszervezés korszerűsítésével, a vállalaton belüli megfelelőbb bérarányok kialakításával. csupán néhány vállalat dolgozott ki két-három évre szóló bérpolitikai koncepciót. pozitív vonásuk a terveknek, hogy a termelést elsősorban a termelőkenység javításával akarják növelni, helytelen azonban, hogy ennek konkrét feltételeit és eszközeit csak most kezdik meghatározni.

/folyt. köv./
18.20/bzs

- 54 -

1840

bb 77. /az országos ... 3. folyt./bzs

mindent egybevetve: a vállalati középtávu tervek reális alapjai lehetnek a további munka megszervezésének és fejlesztésének. szükséges azonban, hogy a változó körülményeket mindig vegyék figyelembe, a bővülő tapasztalatokat felhasználva egészítsék ki, korrigálják a terveket. a vállalatok vegyék figyelembe, hogy 1972-ben a gazdaságpolitikai legfőbb célja gazdaságunk általános egyensúlyi helyzetének javítása. ez megköveteli, hogy a termelőkenység emelésére alapozva, növeljék a gazdaságosan előállítható és értékesíthető, a vásárlók igényeihez alkalmazkodó termékek gyártását, növeljék az exportot. a kivitel a behozatalnál gyorsabban emelkedjék, a beruházások a népgazdaság egészében ne haladják túl az 1971. évi szintet. néhány esetben előfordulhat, hogy az éves tervek nem lesznek teljesen összhangban a középtávuakkal, ez indokolt lehet. a lényeges az, hogy a tervet a valóságos körülményekhez igazítsák, ugyanakkor az 1972. évi tervek irányművei alapvetően a középtávu terv céljait szolgálják.

párdi imre ezután arról szólt, hogy a helyi tanácsok is ezuttal készítettek első ízben minden szinten középtávu fejlesztési tervet. mélyen elemezték a terület gazdasági helyzetét, a lakásvizonyokat, a közműellátást, a településhálózat szerkezetét. a mintegy kétezer helyi tanács, a tanácsstagok és az állampolgárok széles körének bevonása a tervezésbe, elmélyítette a demokratizmust, ami jó ösztönző erőnek bizonyult a helyi tartalmak erőteljesebb feltárására. a tanácsok szoros kapcsolatokat építettek ki a területükön működő vállalatokkal, intézményekkel, s számos közös beruházásban állapodtak meg. a tanácsok tervei kapcsolódnak a fő népgazdasági célokhoz, a helyi érdekeket általában jól hangolták össze a népgazdasági érdekekkel. bizonyos eltérést eredményeztek azonban a tanácson kívüli szervektől átvett anyagi eszközökre és a pénzmaradványra alapozott célok. körülbelül öt milliárd forintnyi ilyen többlet összegről van szó, amiből csaknem négy milliárd forintot a lakásépítkezésekre és szolgáltatásokra, a többit egészségügyi és kulturális célokra, valamint a vállalati fejlesztések támogatására kívánják felhasználni. párdi imre felhívta a figyelmet, hogy a tanácsoknak a iv. ötéves tervben meghatározott pénzügyi keretek között kell gazdálkodniuk. már 1972-ben különös gondot kell fordítaniuk a célnak megfelelő, de az igényeket egyszerűbben kielégítő építkezésekre. el kell kerülniük minden olyan túlzó megoldást, amelyek anyagi lehetőségeiket meghaladják. a gazdálkodás stabilitása érdekében képezzenek tartalékokat, amelyeket a beruházások árának esetleges növekedésével járó kiadásaikra használhatnak fel. az 1972-es terv elkészítéséhez tehát gondos elemző munka szükséges. kívánatos, hogy pontosítsák a beruházások költségleírányzatát, tárják fel a gazdaságosabb megoldási lehetőségeket. /mtl/

18.30/bzs

- 55 -

1845

bb 78. megtartotta első ülését az állami fejlesztési bank elnöksége

um ie la

1972. január 21.

faluvégi Lajos pénzügyminiszter kinevezte az állami fejlesztési bank elnökségét, melynek a bank vezetőin kívül tagjai az országos tervehivatal, a pénzügyminisztérium, a központi statisztikai hivatal, a magyar nemzeti bank és az országos takarékpénztár képviselői.

pénteken az elnökség megtartotta alakuló ülését, amelyen megjelent faluvégi Lajos pénzügyminiszter és Madarasi Attila pénzügyminiszterhelyettes is.

a pénzügyminiszter vázolta a bank előtt álló legfontosabb feladatokat és az elnökség szerepét a bank munkájának elvi irányításában. az elnökség megtárgyalta ügyrendjét és a bank 1972. évi munkatervének súlyponti feladatait. ezek között legfontosabbnak jelölték meg a folyamatban lévő nagyberuházások bankszerű ellenőrzésének hatékonyabbá tételét és a beruházások pénzügyi információs rendszerének továbbfejlesztését. /mti/

--

bb 79. az Antigoné bemutatója szolnokon

vid/kz bszs la

1972. január 21.

a szolnoki szigligeti színház kiemelkedő vállalkozással kezdte az új évet. pénteken este bemutatta szophoklész: Antigoné című kétrészes tragédiáját. a Mészöly Dezső fordításában színpadra került darabot meghívott vendégként Horváth Jenő rendezte. a klasszikus görög tragédia címszerepét Bűrös Gyöngyi alakította. a főbb szerepeket Bodnár Erika, Huszár László, Polgár Géza, Szombathy Gyula és Győző László játszotta. a darab díszleteit Székely László, a jelmezeket Gombár Judit tervezte. /mti/

--

18.43/bzs

- 56 -

1850

bb 80. színházi bemutató szekszárdon

vid/fm bzs la

1972. január 21.

pénteken a szekszárdi Babits Mihály megyei művelődési központban vendégszerepelt a veszprémi Petőfi Színház a veszprémi társulat Dobozy Imre „a tizedes és a többiek”, című nagyszerű színművét mutatta be Pétervári István rendezésében. /mti/

--

bb 81. magyar-lengyel találkozó Tamásiban, barátsági est Koppányszántón

vid/fm bzs la

1972. január 21.

magyar-lengyel baráti találkozót rendezett a hazafias népfront megyei bizottsága és a budapesti lengyel kulturális intézet pénteken Tolna megyében. délelőtti Tamásiban a helyi általános iskolásoknak tartott előadást Henryk Wronecki, a budapesti lengyel kultúra igazgatóhelyettese, a kora délutáni órákban pedig a lengyel népköztársaságot ismertető filmeket vetítettek a Tamási Járás Művelődési Házban.

ugyancsak pénteken magyar-lengyel műsoros barátsági estet rendeztek Koppányszántón. az ünnepi esten Szász Gábor országgyűlési képviselő mondott beszédet, majd felszólalt Henryk Wronecki is. a találkozón és a barátsági esten részt vett Csajbók Kálmán, a hazafias népfront Tolna-megyei bizottságának titkára is. /mti/

--

bb 82. tűz a nyulistállóban

fk bzs la

1972. január 21.

Gödöllő külterületén az országos állattenyésztési felügyelőség nyultenyésztő telepén, csütörtökön a késő esti órákban kigyulladt egy nyulistálló. riasztásra a gödöllői tűzoltóegység kivonult és eloltotta a tüzet, 480 nyul azonban elpusztult. a tűz okának kiderítésére a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van. /mti/

--

19.08/bzs

- 57 -

PKS

:

bb 83. egy kisdíák veszélyes kalandja a zajló dunán

1 ms/um La

1972. január 21.

pénteken délután a szent istván park előtti pesti duna-parton gyerekek csuszkáltak a zajló duna jegén. az egyik gyerek egy jégtábláról a vízbe csuszott, de sikerült partra jutnia. barátja, tajti tiber 11 éves tanuló utána kapott és egyensúlyát veszve a vízbe esett. a kisfiu nem veszítette el lélekjelenlétét, uszni kezdett és sikerült a parttól körülbelül 30-40 méter távolságban lefelé uszó jégtáblára felkapaszkodnia. a dolog nem ment simán, mert közben a jégtábla megbillett és a gyerek visszacsuszott a vízbe, de végül is sikerült magát ideiglenesen, „biztonságba helyezni”, az életveszélyben lévő gyermek kimentésére a tűzoltóság rohamcsónakkal vonult ki. ekkor a jégtábla utasával már a margit-hidnál járt, ahol nagy tömeg izgatottan figyelte a mentési munkálatokat. a tűzoltók néhány perces küzdelmes munkával a parlamentnél beemelték a kisfiút a rohamcsónakba, ahol már várta a mentőorvos. a didergő kisdíák, aki láthatóan sérülés nélkül vészelt át a veszélyes kalandot, a mentők megfigyelés cégett és a feltehető alapos megfázás következményeinek megelőzése céljából a heim pák gyermekórházba szállították. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 34.sz.hírünk /első chilei / címében, valamint a szövegben az „első chilei”, helyett

u j c h i l e i nagykövet irandó!

/mti/

--

- 58 -

bb 84. ülést tartott a magyar partizán szövetség országos bizottsága

t vt/um zs La

1972 január 21.

pénteken fehér lajos elnökletével ülést tartott a magyar partizán szövetség országos bizottsága. meghallgatták a legutóbbi ülés óta végzett nemzetközi tevékenységről szóló beszámolókat és egyben jóváhagyták az 1972. évi nemzetközi munka tervezetét.

napirenden szerepelt a történelmi és propaganda bizottság, valamint a szociális bizottság 1972-es munkaprogramja, amelyeket az országos bizottság szintén elfogadott. a tervek szerint egybek közt vándorkiállítás rendeznek a magyar partizánok és fegyveres ellenállók második világháború alatti harcainról. ezt először a fővárosi művelődési házban, majd vidéken, a megyeszékhelyeken mutatják be. helyet kapott az idei munkaprogramban újabb bajtársi találkozók összehívása, 1919-es vöröskatonák, továbbá a spanyolországi nemzetközi brigádok volt tagjai, itthon, a szovjetunióban, csehszlovákiában, jugoszláviában, franciaországban, belgiumban és másutt harcolt magyar partizánok részvételével.

sor kerül az idén is megemlékezésekre az internacionalisták, az antifaiszta harcok hősi halottaié, valamint a felszabadulás után elhunyt kiemelkedő személyiségek emléktábláinál, sirjánál. az országos bizottság úgy határozott, hogy tavasszal összehívja a partizán szövetség választmányát. /mti/

bb 85. időjárásjeleítés

um la

1972. január 21.

a meteorológiai intézet jelenti 1972. január 21-én, pénteken 19.30 órakor:

növekvő felhőzet

várható időjárás szombat estig:
nyugat felől növekvő felhőzet, északon néhány helyen kisebb havazással. mérsékelt, időnként megélénkülő kelet-délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton mínusz 1, plusz 4 fok között. /mti/

--

19.50/um

10⁰⁰

- 59 -

bb 86. magyar-mongol vízgazdálkodási együttműködés

um ms la

1972. január 21.

dégen imre államtitkár, az ovh elnöke és puncagijn sagdarszüren, a mongol népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken aláírta az országos vízügyi hivatal és a mongol vízgazdálkodási minisztérium közötti közvetlen műszaki-tudományos együttműködés 1972. évi munkatervét. a munkaterv kiszélesíti a két ország között 15 éve eredményesen folyó vízgazdálkodási együttműködést, amelynek során magyar szakemberek több, mint 400 kutat furta a vízben szegény mongol földjében, ezzel segítve a lakosság jobb vízellátását és a legelők öntözését.

a munkaterv alapján magyar szakemberek utaznak mongóliába, hogy a magyarországi által szállított esőztető öntözőberendezések kezelését tanfolyamokon ismertessék és gyakorlatban is bemutassák. magyar részről mongol szakembereket fogadunk, akik hazánkban a vízkutató és feltáró munkák szervezését, a nálunk használt öntözőberendezéseket, a vízügyi szakemberképzés módszereit, valamint a vízgazdálkodási nyilvántartások rendszerét tanulmányozzák majd. /mti/

--

bb 87. ülést tartott az országos vízgazdálkodási bizottság

1 ms/um la

1972. január 21.

az országos vízgazdálkodási bizottság pénteken délután ülést tartott és ezen megtárgyalta az 1972. évi ár-és belvízvédelmi, valamint a helyi vízkárelhárítási felkészülésről szóló jelentést. a bizottság megállapította, hogy az illetékes szervek megtették a szükséges intézkedéseket a védekezésre való felkészülés érdekében.

napirenden szerepelt a balatoni vízgazdálkodás fejlesztésének idei programja is. határozatokat hoztak a vízellátás, a csatornázás fejlesztésére, a partvédművek építésére és a mederkotrás munkákra. foglalkozott a bizottság a velencei-tavi üdülőterületek vízgazdálkodásának fejlesztésével is. ugyancsak határozatokat hozott az idei feladatok végrehajtásáról.

végül a bizottság megtárgyalta a bányavizek hasznosításának kérdéseit és elhatározta, hogy bányavízhasznosítási szakbizottságot hoz létre. ez a szakbizottság foglalkozik majd a bányavíz-kitermelés által érintett területeken a vízellátás és a bányászat érdekeinek egyeztetésével és együttes érvényesítésével. /mti/

20.08/um

--
- 60 -

2015

bb 88. halálos balesetek

1 ms/um la

1972. január 21.

perecsényi gyuláné 32 éves szentesi gyári munkás rövid időre magára hagyta kétéves zoltán és egyéves edit nevű gyermekeit. távolléte alatt az előzőleg megrakott vaskályhából kipattanó szikra tüzet okozott. a két kisgyermek a súlyos égési sérülések és fiistmérgezés következtében kórházba szállítása után meghalt. a szerencsétlenség körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

budapesten, a xi. kerület bocskai ut 71. iii. emeleti lakásának konyhájában holtan találták végh jánosné 86 éves nyugdíjast. mint a helyszínrre kiszállt rendőri bizottság megállapította, az idős asszony kinyitotta a gáztűzhely sütőjének csapját, de elfelejtette meggyújtani és gázmérgezés okozta halálát. /mti/

--

bb 89. villamos-mikrobusz-személygépkocsi „találkozó” - két sérült

1s ms/um la

1972. január 21.

pénteken kevéssel délután 6 óra előtt a Lenin körút 39. számú háznál nekiment a 4/a jelzésű villamosnak az országos villamos távvezeték vállalat mikrobusza. ezután a mikrobusz a kocsiról visszavágódván három személygépkocsival is összelitközött. a ritka baleset következtében egy súlyos és egy könnyebb sérülés történt és az anyagi kár is jelentős. a baleset a villamosforgalomban csak néhány perces fennakadást okozott. /mti/

--

bb 90. gázvezeték-szakadás pesterzsébeten

1 ms/fk bzs la

1972. január 21.

mint már jelentettük, pénteken hajnalban a xx. kerületben a tinódy utca és a dózsa györgy ut sarkán elszakadt a 700 milliméteres 6 atmoszféra nyomású földgázvezeték. a gázművek dolgozói késedelem nélkül teljes erővel hozzáfogtak a pesterzsébet ellátásában fontos vezeték kijavításához. este fél 9 órától már ismét helyreállt a gázszolgáltatás. /mti/

--
- v é g e -
- 61 -

21.20/bzs

2015